

VOZKA

ročník XXIV | podzim 2021

Magazín o životě
a pro život
na vozíku

SKV30!
Putovní výstava
po 7 městech ČR

MALÍŘKA ÚSTY
VANESSA
HAARHOFFOVÁ
VYSTAVOVALA
I V HYDE PARKU

PŘEČTĚTE SI
PUBLIKACI
PRŮVODCE
REGULATORNÍMI
PRAVIDLY PRO OBLAST
ELEKTRICKÝCH VOZÍKŮ

DORIS PRŮŠOVÁ Z TROUBLEGANGU

**Hledání práce je
pro vozíčkáře těžké,
a tak chci pomoci
i ostatním**

**JP
SERVIS**

ČINNOST JP SERVISU JE ZAMĚŘENA NA INDIVIDUÁLNÍ ÚPRAVY AUTOMOBILŮ PRO OSOBY TĚLESNĚ POSTIŽENÉ, VYŽADUJÍCÍ PRO SVOJI MOBILITU (SAMOSTATNOST) SPECIÁLNÍ PODMÍNKY + DOPROVODNÝ PROGRAM PŘÍMO SOUVISEJÍCÍ S TOUTO OTÁZKOU

Jsme schopni navrhnout a realizovat jakékoli úpravy vozu (jsou-li možné na daném typu vozu) dle přání majitele tak, aby ovládání a užívání vozu bylo co možná nejpohodlnější a nejbezpečnější

Jsme autorizovaný dealer firem **BraunAbility, FEAL**

Kompletní sortiment francouzské firmy **SOJADIS** (Elektronické ovládání plynového pedálu, Multifunkční ovladače na volant...)

AL podlahový systém + univerzální sedadla s integrovaným bezpečnostním pásem

Kompletní úpravy automobilů pro tělesně postižené osoby
Odvoz vozidla k úpravě a zpět je zajišťován
vlastním odtahovým speciálem po celé ČR
22 let profesionální práce v oboru

Jan Píbal - JP SERVIS www.jpservis.eu +420 606 613 239

Úpravy aut pro invalidy

Ruční ovládání všech druhů,
mechanická i elektronická.
Komplexní řešení přepravy.
Plošiny, rampy, otočné sedačky.

Osvědčení od MD ČR a SR.
Montážní střediska v ČR a SR.

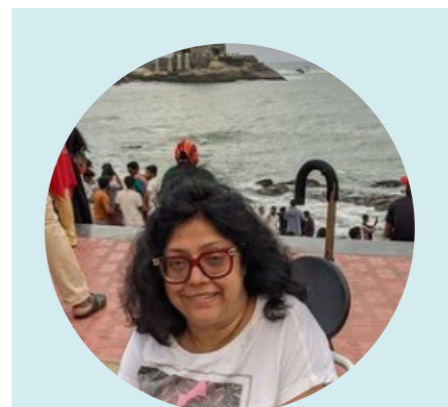
IROA-HDC s.r.o.

Lodžská 808,
181 00 Praha 8
Telefon: 233 552 309, 283 852 945
e-mail: iroa@volny.cz
internet: www.iroa.cz

6-7

GALERIE
Malířka ústy
Vanessa Haarhoffová
(red)

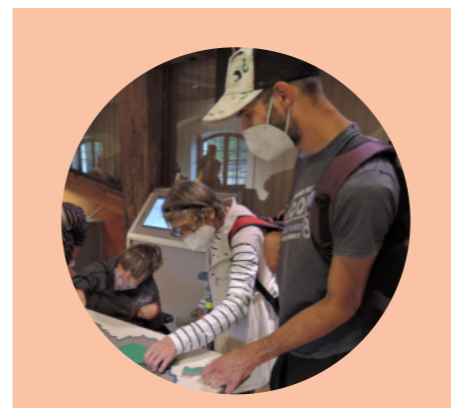
10-13

ROZHOVOR
Cestovatelka na vozíku **Parvinder Chawla** navštívila už 59 zemí
Eva Csölleová, Vítek Formánek

24-25

SPORT A CHARITA
Spousta koloběžek a sportovního
elánu: **Koloběžka DEN**
Nadace Jedličkova ústavu

42-43

VOLNÝ ČAS
Vozíčkáři z Olomouce
na příměstském táboře
Kateřina Halfarová

46-47

KULTURA
Divadlo bez pravidel
na Habrovanském zámku
(red)

48-49

PORADNA
Novinky v legislativě pro rok 2022
Poradna Ligy vozíčkářů

VOZKA

Magazín o životě
a pro život na vozíku,
ročník XXIV.,
vychází čtvrtletně online
www.vozka.org

Vydává
Ostravská organizace vozíčkářů, spolek,
Horymírova 3054/121,
700 30 Ostrava-Zábřeh
IČO: 66933579
www.vozickari-ostava.cz

REDAKCE

Šéfredaktor, editor, grafika, web
Pavel Plohák, sedefredaktor@vozka.org,
737 238 933
Redaktor, inzerce, web
Ing. Petr Dzido, dzidopetr@volny.cz,
596 783 174 (10-17 h)
Administrativní spolupráce
Marie Báňová
Registrace
MK ČR E 12818
ISSN 2533-3267

FINANČNÍ PODPORA

Statutární město Ostrava, Nadace ČEZ,
Nadace Jedličkova ústavu aj.
Články nemusí být shodné s názory
redakce a vydavatele.
Zařazování příspěvků je na rozhodnutí
redakce.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravu
příspěvků.
Nevyžádané příspěvky se nevracejí.
Fotografie na titulní straně
Archiv Troubleangau

KUKÁTKO

Konference INSPO
o technologiích pro osoby
se specifickými potřebami
proběhne 17. října 2021

Již 21. ročník konference o technologiích o informačních a komunikačních technologiích pro osoby se specifickými potřebami se uskuteční v neděli 17. října 2021. Po roční přestávce, kdy kvůli pandemii covidu-19 proběhla konference online, se budou moct účastníci setkat opět fyzicky v Kongresovém centru Praha. Čeká je 23 přednášek a čtyři desítky vystavovatelů s řadou novinek k vyzkoušení, například virtuální rehabilitace. Konference pořádá BMI sdružení.

Program nejvýznamnější konference tohoto zaměření v Česku, který byl zveřejněn na www.inspo.cz/inspo-2021, představí nové technologie zlepšující život lidí se zdravotním znevýhodněním. Například moderní protézové systémy ovládané na principu snímání kontrakčních svalových vzorců předvede Jan Maleš z firmy Ottobock a uživatel protézy horní končetiny Jakub Zachoval. Takových myoprotéz už bylo zkonstruováno 14, z toho osm díky finančním sbírkám v rámci projektu Konta Bariéry. Ve všech přednáškových sálech bude zajištěn simultánní přepis i tlumočení do českého znakového jazyka. Odpoledne bude jednání konference rozděleno do tří sekcí. První se zaměří na přístupnost webu a mobilních aplikací, druhá na využití informačních technologií při vzdělávání a zaměstnávání osob se zdravotním postižením a třetí na technologie pro neslyšící uživatele.

Na konferenci budou také vyhlášeny výsledky Ceny ČSOB Internet a můj handicap. Ucházeli se o ni autoři se zdravotním postižením, kteří využívají blogy, vlogy, videa, podcasty, případně jiné formy internetové komunikace (Facebook, Instagram) k informování veřejnosti o specifikách daného zdravotního postižení či k výměně zkušeností s lidmi se stejným zdravotním handicapem. Generálním partnerem konference INSPO je Nadace Vodafone, která dlouhodobě podporuje provoz a vývoj technologií pro lidi se speciálními potřebami.

Správa železnic nakoupí 61 plošin pro osoby s omezenou schopností pohybu

Celkem 37 nádraží po celé síti Správy železnic bude od příštího roku nově vybaveno zdvihacími plošinami pro osoby s omezenou schopností pohybu. Projekt již schválila centrální komise ministerstva dopravy. V jeho rámci dojde k pořízení 61 plošin.

„Jejich pořízením ze strany Správy železnic k nim získají přístup všichni dopravci, a tím se rozšíří i dostupnost pro cestující s omezenou schopností pohybu. Zahájení výběrového řízení se plánuje na letošní čtvrté čtvrtletí,“ řekl generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda.

Podle mluvčího Správy železnic Dušana Gavendy je návrh umístění plošin aktuálně projednáván s dopravci. V této fázi by se mělo jednat o čtyři desítky lokalit. Mezi navr-

hovanými jsou například Praha hlavní nádraží, Ostrava-Svinov, Olomouc hlavní nádraží, Kolín, Ostrava hlavní nádraží, Pardubice hlavní nádraží, Brno hlavní nádraží, Plzeň hlavní nádraží, Ústí nad Labem hlavní nádraží, Praha Masarykovo nádraží, Hranice na Moravě, Přerov, Beroun, Praha-Libeň nebo České Budějovice. Pořizovací náklady na jednu plošinu mohou v závislosti na modelu činit až 300 tisíc korun.

Správa železnic v roce 2019 zavedla službu asistence ve stanicích. Jen za letošní srpen provedli její zaměstnanci 1 376 asistencí.

Správa železnic chystá i novou interaktivní mapu bezbariérové přístupnosti, která bude spuštěna ještě letos na jejím [webu](http://www.sprava-zeleznic.cz).

Více než milion korun

a rekordní počet měst. Takové bylo 30. filmové léto Kinematografu bratří Čadíků. Letošní sezóna byla slavnostně ukončena 6. září na parkovišti rádia Impuls. Jak jinak než opět promítáním – diváci mohli shlédnout film Gump. Při té příležitosti byl také zástupcem Konta Bariéry předán symbolický šek na 1 100 000 korun. Tato částka se vybrala na dobrovolném vstupném pojízdného letního kina. To v letošní sezóně, navštívilo rekordních 150 českých měst a obcí. Kinematograf bratří Čadíků spolupracuje s Kontem Bariéry od roku 2008 a za tuto dobu dobrovolně vstupné vyneslo téměř 12 milionů korun. Každý rok tak díky těmto financím může Konto Bariéry přispět desítkám lidí s postižením, kteří si mohli pořídit nákladné zdravotní a kompenzační pomůcky.

Foto: IDPK, BMI sdružení, Kinematograf bratří Čadíků, Revenium

Puntíkový den aneb Nikdo s psoriázou nebo psoriatickou artritidou by neměl zůstat se svými starostmi sám

Spolek Revenium se rozhodl uspořádat u příležitosti Světového dne psoriázy, který v letošním roce připadá na pátek 29. října 2021, už druhý ročník Puntíkového dne. Nově ho podpoří rodina Igráčků s puntíky, která dětem vysvětlí, že lupénka není infekční. Druhý ročník happeningu má letos charitativní charakter. Díky spolupráci s firmou EFKO-karton z Nového Veselí vznikla čtyřčlenná rodina Igráčků s puntíky. Ta dětem v září a říjnu ve školách vysvětlí, že lupénka není infekční a jejich kamarádi se liší maximálně právě těmi puntíky na kůži.

„Koupí Igráčků s puntíky v e-shopu Revenia nebo ve školách, lázních a na dalších místech tak mohou všichni podpořit pět rodin dětí s lupénkou či podobným onemocněním, které se vydají na třítydenní pobyt u moře. Slaná voda totiž psoriatikům velmi pomáhá,“ vysvětluje předsedkyně spolku Revenium Hana Potměšilová.

„Revenium nás před pár měsíci oslovilo s dotazem možnosti výroby limitované edice puntíkových Igráčků a zároveň nás seznámilo s celým puntíkovým projektem věnujícím se psoriáze. Ten se nám od začátku moc líbil a rozhodli jsme se jej aktivně podpořit,“ uvádí Miroslav Kotík, majitel firmy EFKO-karton. Věř, že jejich oblíbená figurka pomůže nejen s osvětou, ale i nasbírat potřebné finance putující

cí na léčbu konkrétních dětí. Letos budou mít děti možnost zjistit o lupénce ještě více.

Igráčci s puntíky totiž mají u sebe malé kartičky se základními informacemi o psoriáze a psoriatické artritidě, ale také nálepky s dalšími puntíky.

„Dítě může na figurky puntíky lepit a zase je odlepovat. Lépe si tak představí, že lupénka může být někdy viditelná hodně a jindy zase vůbec, ale také to, že pod puntíky je vždy člověk stejný jako ono,“ usmívá se organizátorka akce, zdravotní sestra a členka výboru pacientské organizace SPAE Gabriela Doleželová.

„V současné době mám přislí-

benou podporu projektu různých zdravotnických zařízení, nemocnic, lázní, škol, neziskových a pacientských organizací, firem. Je skvělé, že se k Puntíkovému připojují i zahraniční organizace, které sdružují psoriatiky. To ukazuje na to, že život s lupénkou není pro pacienty jednoduchý a zasahuje do běžného chodu rodiny nejen v České republice,“ prozrazuje Gabriela Doleželová.

Tip na puntíkové ponožky a další doplňky najdete například na e-shopu [Revenia](http://Revenia.cz).

Oblečte si je 29. října, dáte tak najevo, že lidé s psoriázou nebo psoriatickou artritidou vám nejsou lhostejní.

O roztroušené skleróze (ne)jen pro rodinu

Tradiční konference pro rodinné příslušníky, přátele a partnery lidí s diagnózou RS letos proběhne 6. listopadu od 10 do 14 hodin v kongresovém centru IKEM v Praze. Na programu je průvodce léčbou pacienta s RS, symptomatická léčba, očkování a RS nebo zajímavý příběh pacienta.

Primářku Martu Vachovou v roli přednášejících doplní prof. Eva Kubala Havrdová a doktorka Ivana Obhlídalová. Posledním přednášejícím bude doktor Richard Lukáš. Nikoli ale v roli odborníka, ale v roli pacienta. Ač jej ereska upoutala na vozík, je stále ředitelem jedné z největších českých nemocnic. Registrojte se do 25. října na: natalie.kavulicova@revenium.cz.

Vanessa Haarhoffová

Vanessa Haarhoffová vyrostla v Zimbabwe, ale při studiu bakalářského oboru Human Movement Sciences na Rhodesově univerzitě v Jihoafrické republice jako aktivní devatenáctiletá dívka utrpěla zranění páteře, které vyústilo v tetraplegii. Během rehabilitace na spinálním oddělení začala Vanessa malovat tak, že držela štětec v ústech. Své výtvořky předložila organizaci Mouth & Foot Painting Artists (MPFA), která Vanessu přijala jako studentku. Ráda maluje zvířata a divokou přírodu, krajinu a zátiší, a to akvarelem. Spolu se svými kolegy absolvovala turné po galeriích ve velkých britských městech. Tento rok na začátku září uspořádali výstavu svých děl v proslulém Hyde Parku v Londýně.

(red) | Foto: archiv MFPA

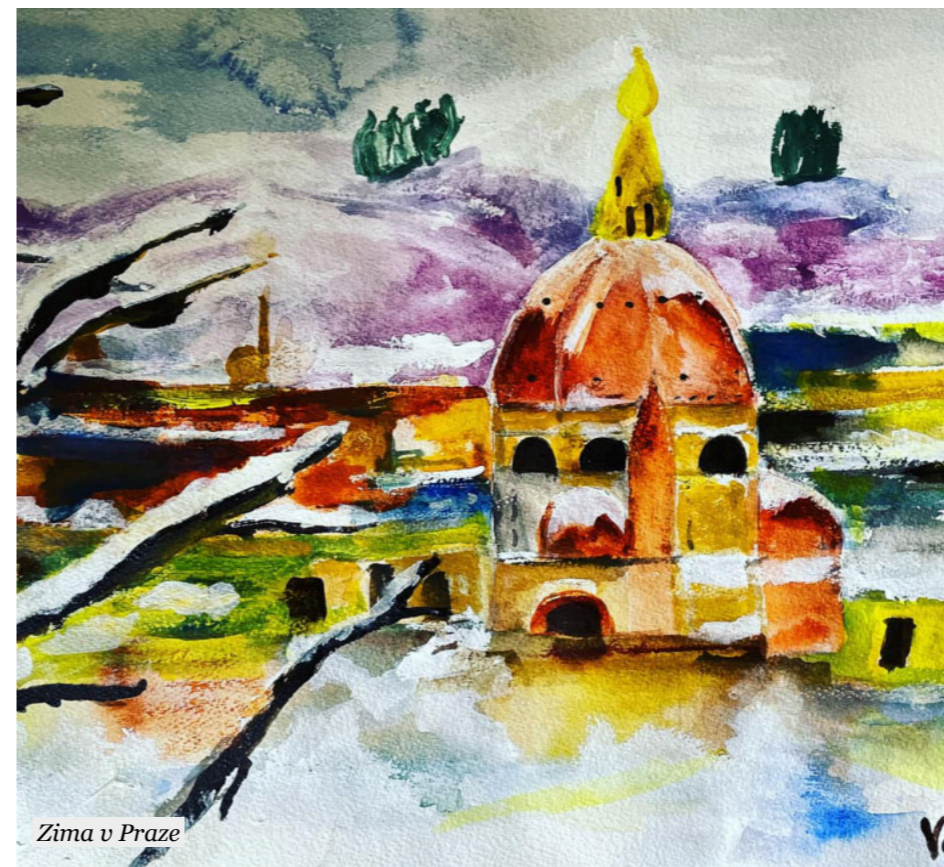
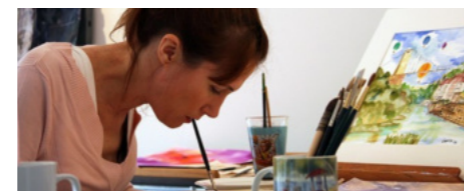

hyby hlavy. Výsledky jsou pozoruhodné. Na jiných obrazech pracuje volnějším stylem, kdy jemně nanáší dlouhé tahy štětcem. Bílý papír se brzy mění v zářivé barvy a před Vanessinými očima se objevují nádherné makovice. Síla barev a přesvědčivost jejího přístupu odráží její pozitivní a energický přístup k životu.

„Ráda bych rozvíjela své dovednosti s olejem a akrylem, přičemž mi určitě pomohou i některé náročnější techniky, například používání hadru k odstraňování barvy.“

Malíři v letním Hyde Parku

U příležitosti Mezinárodního dne umělců malujících ústy a nohama, který letos vyšel na neděli 5. září, se někte-

Zima v Praze

Miluje sýry, víno, ale také Prahu

Na akci v galerii View Art Gallery v Bristolu Vanessa hovořila také o své lásce k sýrům, vínu a cestování. Vanessa má mnoho kreativních nápadů v oblasti umění i podnikání a také má zdravě kritický pohled na témata, která jsou pro ni důležitá, a odhodlání dělat věci lépe. Daří se jí dosáhnout všeho, do čeho se pustí.

„Účastnit se první umělecké road show svého druhu je skutečná pocta. Jsem velmi ráda, že jsem byla pozvána do galerie View Art Gallery, abych se podělila o jedinečný talent umělců malujících ústy a nohama a vytvořila své vlastní dílo před očima návštěvníků. Těším se, že návštěvníci uvidí, že postižení nemusí stát v cestě kreativitě.“

Letos se Vanessa podívala do Prahy. Byla jí nadšená.

„Praha je nejkrásnější město, které jsem kdy navštívila. Je sice trochu brzo na zveřejňování zimních obrazů, ale nemohu se nepochlubit s akrylem, na kterém jsem pracovala.“

Vanessa dále rozvíjela své umění a po rehabilitaci se vrátila na Rhodesovu univerzitu, kde studovala žurnalistiku a politologii. Žila a pracovala v Zimbabwe, Jihoafrické republice a Zambii jako novinářka a ráda malovala jedinečnou přírodu a krajinu. Po přestěhování do Velké Británie Vanessa pokračovala ve studiu. Změnila obor na magisterské studium mezinárodního rozvoje na Bristolské univerzitě a zapojila se do činnosti britské organizace MPFA.

Vanessa se zúčastnila sbírky pro charitativní organizaci Back Up, která umožňuje spinálně zraněným lidem věnovat se sportům, o nichž si mysleli, že už pro ně nejsou dostupné. Vanessa dvakrát sestavila patnáctičlenný tým a společně ji nejprve tlačili a pak táhli na vrchol Mount Snowdon.

Díky těmto zážitkům, které byly značně ztíženy strašlivými povětrnostními podmínkami, si Vanessa uvědomila, že existuje prostor pro zvyšování povědomí a finanční podporu spinálně zraněných lidí v chudých zemích, zejména v Zimbabwe, kde je prvořadým problémem přístup ke zdravotní péči a k ortopedickým vozíkům. Angažovala se také jako sekretářka neziskové organizace Uhambo, která na místní úrovni vyrábí vozíky na míru pro těžce postižené děti a která působí ve venkovských oblastech jižní Afriky.

Vanessa žije samostatně se svým pečovatelem a kočkou v Bristolu, kde se plně ponořila do malování.

Umělkyně dvou stylů

Vanessa vyznává dva odlišné styly: první je směs realismu a impresionismu, kdy barvy nanáší pečlivě a přesně pomocí zubů, kterými drží štětec. Klepání a hlazení provádí jemnými po-

Bicykl

Krávy

Kdo tady léčí?

Zdravotnická osvěta na nás útočí každý den z nejrůznějších mediálních pramenů. Tu beseda s lékařem v televizi, tu článek v magazínu, lékárnické propagační brožurky a plakáty v ordinacích a zdravotně portály na internetu. Pokud se zachytíte registračním drápem, oblažují vás skoro denně svými maily v doprovodu dalších reklam. Pozadu nezůstávají, ba co dím, v první linii jsou příbalové letáky k medikamentům. Hrdě se přiznávám, že jsou pro mě postgraduálem od doby zdravotvědy na devítiletce. Jenže ouha!

Ivan Jergl

Jak nabýváte z těchto všech zdrojů takřka encyklopedické, byť laicky a povrchně chápané medicínské „znalosti“, dovidáte se, co všechno by mohl nebo měl lékař pro vás ještě udělat, aby se vaše zdraví upevnilo nebo se preventivně včas odhalily skryté předzvěsti možných neduhů a provozních výpadků stroje zvaného lidské tělo.

Málokterý lékař, i když se to neustále propaguje, má celostní přístup. Někdy si připadám jako v autoservisu. Když tam přijdete s prorezavělým blatníkem, vymění vám ho, ale jen výjimečně vás mechanik upozorní na další závady, kterým končí inkubační doba, aby se vzápětí naplno projevíly.

Lékaři – protože mají mnoho pacientů, málo času a jenom jedny nervy – řeší většinou jen to, co jim mluvíte a co jejich bystřý postřeh vyvodí z důležitých nápadných příznaků. Provedou standardní vyšetření tělních tekutin a výměšků a naordinují lék. Když potom prostudujete příbal, nejprve se zhrozíte všech vedlejších účinků a nutnosti při dlouhodobém užívání absolvovat kontrolní vyšetření jater, ledvin a připomínat je svému strážci zdraví. Dále pak pozorovat, zdali nejsou blahodárné účinky chemických sloučenin degradovány nebezpečnou amortizací vašeho pajslu. I jdete do Velkého lékařského slovníku a na internetové blogy, kde odkazy na brožury amerických populárních autorů nabádají, že nejste-li spokojeni s postupem vašeho lékaře, navštívte ještě druhého a třetího a závěry porovnejte, abyste mohli dospět k rozhodnutí, se kterým

nálezem souhlasit a zda podepsat informovaný souhlas s nabízeným operačním zákrokem.

Když pak nesměle a opatrně referujete svému praktikovi, zda by nebylo dobré ještě takové či onaké vyšetření či výměna léku za jiný, můžete se dočkat podle momentální kondice lékaře a počtu lidí v čekárně toho, že a) se zamyslí, vyptá, jak léky snášíte, jak se cítíte a některé vaše upozornění zváží a přijme. Případně vás pošle ještě na doplňující vyšetření, protože ve

„Zase jeden internetový samovzdělanec, ale odpovědnost ponesu já!“

Když jeho výraz berete za vážající a ještě více ho přesvědčujete, vyletí: „Jste doktor vy, nebo já?!“ Nezálekejte se a asertivně (podle brožury) opoujete, že přece všude se říká, že pacient má ve vlastním zájmu iniciativně s lékařem spolupracovat, nikoli jako lidový supervizor, ale jako klient s dodavatelem vysoce odborné služby. Není zde vztah nadřízeného lékaře a nevědomého pacienta, ale vztah tvůrčí spolupráce, byť u každého na jiné vzdělanostní úrovni.

Nicméně lékař, už zklidněný, trvá na svém: „Tohle vyšetření vám nenapišu!“ Asertivně a kojněji odpovíte, že přijdete příště, že vidíte, že je venku ještě hodně lidí. A vzpomenete si, jak vás při stáží pohledné medičky v poněkud mentorském vzrušení představoval jako oběť poliomyelitidy, zatímco vy se celý život kocháte následky chronické polyartritidy. Tehdy jste takticky a shovívavě pomlčel, už také s vědomím, že kdo si při tisícovce pacientů a vašich sporadických ná-

včasnou prevenci je spása pacienta i úspora nákladů zdravotnictví, které vznikají v důsledku pozdní léčby. V tomto případě jde o zárodek lékaře s celostním přístupem a vy máte pocit, že jste se právě stali uznávanými poradci, což se může projevit opravdu zvýšeným blahonosným účinkem dalšího preparátu, byť by to bylo jen placebo.

Za b) si vás lékař změří pohledem trpícího zoufalce a vy jako byste slyšeli:

vštěvách má pamatovat vaši diagnózu, i když je mezinárodním kódem uvedena na vaší kartě.

Odmítnuté vyšetření vám však doporučí odborná ambulance a vy požadavek předložíte ostýchavě praktikovi. Stáhne koutky a sestra vyplní poukaz. Vyšetření potvrdí, že jste opravdu alergický na jód. Donesete výsledek. Lékař beže všeho napíše vyhovující lék. Odcházíte s uctivým poděkováním. Užší spolupráce byla nenásilně navázána.

Parvinder Chawla: Jsem šťastná, když mohu někoho inspirovat

Parvinder Chawla pochází z indické Ludhiany. Narodila se jako zdravé dítě a má tři sourozence. Když byla v plenkách a maminka ji krmila, nemohla pořádně otevřít pusku. Jeden zkušený homeopat mamince řekl, že by se to mohlo časem zhoršit, a dal jí pro Chawlu medikamenty. Chawla později v domněnku, že je jí již dobře, přestala léky brát. V 15 letech jí ale diagnostikovali revmatickou artritidu. Protože byla živá a aktivní děvče, symptomy dále ignorovala. Až na svatbě své sestry zjistila, že něco není v pořádku. Při tanci si najednou nemohla sednout na bobek. Kolena se jí začala deformovat a dalších pět let zůstala upoutána na lůžko. S tím se ale rozhodně nehodlala smířit a jednoho dne se rozhodla, že bude cestovat. Chawla zatím navštívila 59 zemí, a jelikož je silně nábožensky silně založená, na cestách nemá strach. Věří, že ji Bůh a strážní andělé ochrání...

Text: Eva Csölleová, Vítek Formánek | Foto: archiv Parvinder Chawly

Myslíte si, že kdybyste poslechla rady doktora, když vám diagnostikoval revmatickou artritidu, že by to pomohlo nemoc vyléčit a dneska byste mohla chodit?

Revmatoidní artritida je nemoc autoimunitního systému, takže mi všichni říkali, že se s tím nedá nic moc dělat a že na ni není žádný lék. Prý by se její postup možná mohl zastavit, a proto mi doporučili alternativní léčbu. Praktičtí lékaři mi na ni předepisovali jen prášky na utišení bolesti.

Kdy jste se vlastně rozhodla, že budete cestovat po světě?

Jednou jsem cestovala s přáteli do Kašmíru. Čekali jsme na lanovku na jeden z jeho vrcholů a než na mě přišla řada, skončil provoz. Já jsem ale tak dlouho otravovala pracovníky lanovky, až nás tam vyvezli. Tam můj vozík posadili do sněhu a já viděla tu krásu kolem sebe. Cítila jsem se součástí nádherné přírody a řekla si, že toho musím navštívit víc. Informovala jsem se v našich cestovkách a ptala se na možnosti samostatného cestování. Odmítly mě s tím, že musím jezdit jen ve skupině. Zanedlouho jsme letěli s přáteli do Malajsie a já se od nich na dva dny odpojila, abych si vyzkoušela, zda cestování sama zvládnu. Bylo to v pohodě. No a pak už jsem své cesty plánovala sama.

Cestování ale vyžaduje nemalé finanční prostředky. Jakou děláte práci?

Pracovala jsem jako telefonní operátorka, takže jsem jen seděla a brala telefony a pořád se modlila, abych dostala práci, která by mi pokryla náklady

na cestování a dala mi svobodu a nezávislost. Stále takovou možnost hledám, i když mi je 52 let. Nikdy není příliš pozdě. Jinou práci jsem neměla, takže zatím jsem nezažila to, že by mě kvůli mému fyzickému handicapu někdo odmítl zaměstnat.

Jaká byla vaše první sólo cesta? Kam jste se vydala?

Jelikož cestování daleko za hranice Indie je dost nákladné, rozhodla jsem se nejdříve navštívit nedaleké asijské země. Ale i tak jsou peníze vždy zá-

„Když jsem v jednom čínském městě přijela k hotelu, zjistila jsem, že je v demolici. Tak jsem požádala taxikáře, aby mě vzal do nějakého levného hotelu, protože bylo krátce před půlnocí. Změna klimatu mi přivodila horečku, a když jsem se konečně do jednoho ubytovacího zařízení dostala, nemohla jsem se s recepcí domluvit, protože Google je tam zakázán...“

sadní otázkou před plánováním každé výpravy, takže cestovat na vozíku a mít malý rozpočet není jednoduché. Můj první samostatný výlet byl na Bali. Letěla jsem s Air Asia, což byly nejlevnější aerolinky. Dodnes cestuji s těmi nejlevnějšími společnostmi, kde je hodně přestupů. Často čekám na další spojení na letištích celé hodiny, jen abych ušetřila peníze. Bydlela jsem v hotelu Tune, kde nebylo žádné telefonní spojení mezi pokoji a recepcí. Bez pozitivního přístupu se ale nemůžete vydat na tak dlouhé výlety sama na vozíku a také se nesmíte ničeho bát.

Měla jsem několik incidentů, po nichž by si kdokoliv jiný rozmyslel, zda bude ještě někdy vůbec cestovat. Já ale mám svou víru a Všemohoucí mi dodává sílu.

Jak si vybíráte země, kam se chcete podívat?

Nejsem příliš hrrr do historických památek, spíš hledám přírodu a dobrodružství, i když jsem na vozíku. Optimálně bych si ráda vybrala jen země, které jsou pro vozíčkáře dostupné, ale protože chci navštívit všech 216 zemí na světě, nemohu se toho držet. Cestování do asijských zemí a těch, které jsou pro vozíčkáře cestovatelsky dostupné, mě naplnilo jistotou, a tak si teď mohu vybírat země, jež jsou cenově přijatelné a kde není problém s vízy. Musím samozřejmě vše naplánovat dopředu, požádat o vízum, najít vhodné a levné ubytování, většinou v hostelech. Blbě je, když si to všechno naplánuji a pak mi přijde zpráva, že jsem víza nedostala. Mnohem lepší by bylo, kdybych měla pas, který by mi umožnil cestovat kdykoliv do jakékoliv země na světě.

Například při přípravě cesty do Číny jsem najednou zjistila, že v jiné zemi je výhodná cenová nabídka, a tak jsem musela změnit plány, abych se vešla do rozpočtu, což je hlavní omezující faktor. Když člověk cestuje sám a zvláště na vozíku, nikdy nemůže být připraven na všechno. Musí to brát jako dobrodružství, získávání zkušeností a hledání řešení. Měla jsem hodně různých incidentů, o kterých bych mohla dlouze vyprávět, ale Bůh stál vždycky při mě, vždycky jsem složitou situaci zvládla. Když jsem letěla do Říma, neměla jsem rezervaci ubytování, protože jsem chtěla najít nějaký

I s takovými potížemi si Chawla musí umět na svých cestách poradit

hostel, který by byl vhodný pro vozíčkáře. Pršelo a v hostelu mě nechťeli, protože se obávali, že by si odradili zákazníky, kdyby tam pustili vozíčkáře, který by je mohl žádat o pomoc. Takže jsem stála v dešti a o půlnoci na chodníku sama, aniž bych věděla, že nějaké vhodné ubytování v nejbližší době najdu. Ale stalo se.

Necítíte se sama na vozíku zranitelná?

Byla jsem sice několikrát přepadena a okradena, ale Bůh stál opět při mě. Když je člověk sám a na vozíku, nesmí se nikdy cítit poraženecky. Mám několik takových příběhů, ale bylo by to na dlouhé vyprávění. Třeba v Římě mě spolubydlící okradla o 400 euro.

Jak vůbec vypadá váš vozík? Je nějak speciálně vybaven?

Ano, můj vozík je plně automatický a váží asi jenom 23 kg, což je pro cestování ideální. Je upraven tak, aby mi poskytoval pohodlí a abych nezbytné věci měla při sobě. Je to dar od mého švagra, který mi tím pomohl najít smysl života.

Jak často za rok se vydáváte na cestu?

Pronajímám svůj byt přes platformu Airbnb a pomáhala jsem otci, když vedl restauraci. Teď to převzal bratr, takže hledám nějaké možnosti, jak si jinde vydělat dobré peníze. Dá se říct, že vydělávám peníze pouze na cestování, protože to je můj velký sen a člověk by si měl své sny plnit, že?

Pandemie covidu-19 mi dost dramaticky zredukovala plány, protože bylo nejprve zakázáno a později dost omezeno cestování. Moc nájemníků jsem za tu dobu neměla, takže musím hledat jiné zdroje. Například hodlám spolu s jedním partnerem rozjet určitý byznys, ale nechci to zakříknout, takže si to zatím nechám pro sebe.

Ráda bych cestovala každý měsíc, ale jelikož to už dva roky není možné, alespoň jsem si půjčila auto a projedla skrz naskrz celou Indii. Už mi zbývá navštívit jen pár států. Indie je krásná a hodně exotická. Když jsem byla v Anglii, vzali mě k nějakým jezírům, ale chtěli za to balík peněz. Mysleli si, jaké to není úžasné místo. U nás máme takových míst spoustu a jsou mnohem krásnější. V cizině vždycky chtějí spoustu peněz za vstupy u exotických a zajímavých míst, ale mě naplňuje hlavně pobyt v přírodě.

Moc ráda bych získala nějaké sponzory, kteří by mi mohli pomoci, takže bych nemusela vždycky jen čekat, až si vydělám dostatečné množství peněz. Třeba bych se ráda podívala do České republiky, která je prý velice krásná.

Na svých cestách hodně fotíte a natáčíte videa...

Poslední dobou jsem hodně aktivní na [Instagramu](#), kam posílám svoje příběhy. Mám okolo 1300 sledujících a jsem tak ve styku s různými lidmi. Jsem šťastná, že mohu inspirovat vozíčkáře na celém světě. Třeba mě někdo z nich pozve do své země.

Ptají se vás na to, jaké jsou v zemích, které jste navštívila, podmínky pro cestování vozíčkářů? Nebo co je nejvíc zajímavá?

Hodně lidí se mě ptá na moje cestování, na můj vozík a někteří se ke mě chtějí přidat, ale v tom jim nemohu vyjít vstříc. Ráda jim poradím v tom, že jim řeknu, které místo je lehce dostupné pro vozíčkáře, co tam mohou vidět a jak se tam dostanou.

Jedna osoba chtěla cestovat po Indii, tak jsem jí ráda poradila, kam by určitě měla zajet a kde je to pro ni nejvhodnější. Když se pak z výletu do Indie vrátila, byla tak šťastná a děkovala mi za to, že jsem jí pomohla najít jistotu v sebe sama a že chce dál v cestování pokračovat. Takže jsem byla ráda, že jsem mohla někoho inspirovat a pomoci mu.

A co nějaká univerzální doporučení, takříkajíc pro všechny potenciální cestovatele na vozíku? Těch není nikdy dost...

Myslíte takové ty praktické rady na cesty? Patří mezi ně třeba tyto: koupit si SIM kartu s neomezeným přístupem k datům, stáhnout si aplikace překladatele do místního jazyka a také ty, kde získáte informace o místní dopravě. Není na závalu mít i čísla na první pomoc nebo servis, kde vám opraví případnou závadu na vozíku. Také doporučuji mít sebou platební kartu místo hotových peněz.

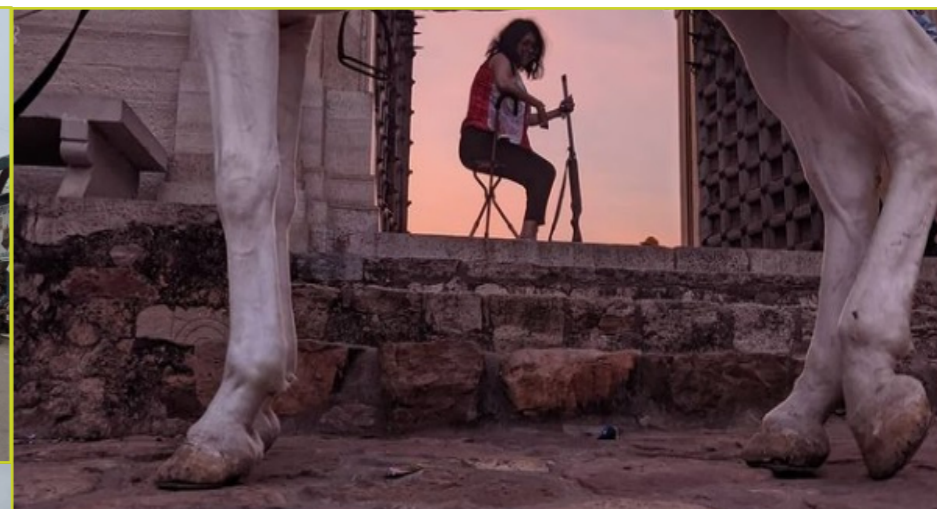
Stalo se vám někdy, že jste se někde na cestě zasekla a nemohla

z místa? Musela jste někdy cestu vzdát a vrátit se domů?

V takových situacích se ocitám dost často, ale naštěstí jsem se z nich vždy dostala. Myslím, že kdyby k nim nedošlo, cestování by nebylo tak vzrušující. Například cesta do Číny, která není moc přátelská k vozíčkářům. Kvůli nákladům jsem si nekoupila obvyklý turistický balíček, ale jela na vlastní pěst s cestovkou. Když jsem přijela k hotelu, zjistila jsem, že je v demolici. Tak jsem požádala taxikáře, aby mě vzal do levného hotelu, protože bylo krátce před půlnocí. Změna klimatu mi přivodila horečku a když jsem se dostala do hotelu, nemohla jsem se s ním domluvit, protože Google je tam zakázán. Nezbylo mi, než hodit ručník do ringu a vrátit se domů, protože mi bylo čím dál hůř. Let byl navíc opožděný a s mezipřistáním. Když jsem se pokusila vyjít pár schodů s pomocí své hole, upadla jsem a způsobila si otřes mozku. Ale ani tohle dobrodružství mě od cestování neodradilo.

Navštívila jste prý 59 zemí na všech kontinentech. Znamená to, že jste byla s vozíkem i ve sněhu na Antarktidě? Jaké to bylo v Africe a které země byly pro vozíčkáře nejpřívětivější?

Naposled jsem byla v Egyptě a při té samé cestě jsem měla ještě letět do Libanonu. Ale přišel lockdown a já se musela rychle vrátit. Ne, na Antarktidě jsem ještě nebyla, ale mám to v plánu. Ve vzdálené části Afriky jsem navštívila třeba Mauritius a další země. O středoafričských zemích jsem slyšela, že nejsou moc bezpečné. Nevím ani to, jestli jsou pro cestování vozíčkářů vhodné, ale určitě se tam podívám. Mám za sebou teprve jednu čtvrtinu zemí světa, tak jsem vlastně teprve na začátku. Co se dostupnosti pro vozíčkáře týče, nejhorší byla Čína, velmi dobrá byla třeba Austrálie. ♡

Skupina sociálních podniků Etincelle spustila v loňském roce inovační projekt O KROK, kterým by chtěla docílit větší zaměstnanosti lidí s postižením na otevřeném trhu práce. Aby se to podařilo, je zapotřebí přesvědčit hlavně zaměstnavatele, že se nesmí bát lidí s postižením zaměstnat.

Zaměstnavatelům je třeba ukázat, že takový člověk některé práce zvládne stejně dobře jako zaměstnanec bez zdravotních omezení. Proto vznikl Troublegang. Členové Troublegangu jsou lidé s postižením, kteří pomáhají hledat vhodná pracovní místa v různých firmách právě pro lidi, jako jsou oni.

Text: Bohunka Fraňková | Foto: Martina Kaderková

Členy Troublegangu jsou Rudolf Pelant s lehkým mentálním postižením, Michaela Kotová se zrakovým postižením, Doris Průšová na vozíčku a neslyšící Erik Čížek. Když má nějaká firma o zaměstnání lidí s postižením zájem, Troublegang ji navštíví, práci si vyzkouší, vyhodnotí a předá firmě zprávu o tom, koho a na jakou pozici by mohla zaměstnat.

Jak zkoušení pracovních pozic probíhá, to ví nejlépe Michaela Karásková, metodička zaměstnávání OZP (foto uprostřed strany). Pokud zaměstnavatel projeví zájem o návštěvu Troublegangu, je v kontaktu právě s ní.

„Troublegang funguje od léta loňského roku. První firma, kam si jel vyzkoušet práci, byla RS Maso v Kozomíně. Od té doby zavítal do 13 firem v Praze, na Kladensku a Příbramsku. Během roku jsem zjistila, že zaměstnavatelé mají obvykle dvě představy o zaměstnávání lidí s postižením. První skupina potenciálních zaměstnavatelů má představu o tom, jak je zaměstnat, a tak když přijede Troublegang na místo, vyzkouší si konkrétní pracovní pozice. Druhá skupina nemá představu, co by mohl člověk s postižením dělat, ale tyto zaměstnavatelé jsou ochotní pro něj pracovní pozici najít. V takovém případě Troublegang prochází celé pracovní prostředí a následně pak se zástupci firmy hledá možnost pracovního uplatnění.“

Michaela Karásková dodává, že tým Troublegangu si už stihl vyzkoušet různé práce v různých firmách.

„Začali jsme u třídění masa, následovalo nýtování dílů pro klimatizační jednotky, práce u pokladny, s uklízcím strojem, zapojování elektro kabelů a naposledy si členové Troublegangu vyzkoušeli kancelářské práce včetně kopírování a skenování. Při zkoušení jednotlivých pracovních pozic je hodně užitečné všimnout si i detailů. Když jsme např. testovali třídění kostiček lega (nutné je otevřít malý sáček nůžkami,

vysypat obsah na stůl a vytřídit kostičky k recyklaci), Michaela konstatovala, že má problém vidět jednotlivé kostičky, protože stůl je plný samolepek. Kdyby byl jednobarvný, problém by neměla a práci by mohla dělat. A to byl detail, který by se dal snadno změnit.“

Ne všechny provozy ale mohou navštívit všichni členové Troublegangu, protože pracoviště jsou

Podmínky pro vozíčkáře zjišťuje Doris Průšová

Že je pro člověka s postižením hodně těžké najít práci, o tom ví své i členka Troublegangu Doris Průšová, která po proděláním dětské mozkové obrny skončila na vozíku. Domnívala se, že pro vozíčkáře by neměl být problém najít si práci, proto se věnovala studiu na Metropolitní univerzitě Praha, které úspěšně ukončila. Když ale oslovila něco okolo 70 zaměstnavatelů a všichni ji odmítli, zjistila, že najít práci je problém. Žije totiž v malé obci, a tak nemůže dojíždět každý den někam daleko. Když se jí konečně podařilo najít nějakou administrativní práci, problém nastal právě s dojížděním.

„Uvítala bych alespoň částečnou práci z domova, což by v dnešní době snad už neměl být problém. Vhodnou trvalou práci ale stále hledám.“

Protože si sama na vlastní kůži vyzkoušela, jak je hledání práce těžké, je součástí Troublegangu, aby pomohla i ostatním podobně postiženým.

Naposledy si Doris vyzkoušela administrativní pozici v Arcadis Czech Republic s.r.o. v centru Prahy. Do Prahy by asi dojíždět nemohla, ale ráda pomohla ostatním zjistit, že vozíčkáři mohou pro tuto firmu bez obav pracovat. Jeden ze vchodů do budovy byl totiž přístupný i pro vozíčkáře a k dispozici byl i vhodný výtah a sociální zázemí. Práce vyžadovala jen uživatelskou znalost počítače, MS Office a českého jazyka.

Tato firma může bez problémů zaměstnat nejen člověka na vozíčku, ale jak si vyzkoušel další člen Troublegangu Erik Čížek, který je od narození neslyšící, tento typ administrativní práce by byl vhodný i pro lidi s vadou sluchu. Na pracovišti byl klid, a proto se práce jevila jako vhodná i pro ty, kteří používají naslouchátka nebo implantát. Díky Troublegangu už firma ví, které osoby s postižením může ve své firmě zaměstnat.

Troublegang se představil i na Úřadu práce ČR

Podle výzkumu realizovaného ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR v 5/2021 asi 50 % potenciálních zaměstnavatelů odpovědělo, že nemá dostatek informací o zaměstnávání osob se zdravotním postižením a 70 % zaměstnavatelů se vyjádřilo, že kdyby někomu takovému chtěli dát práci, obrátili by se na úřad práce.

A protože cílem projektu O KROK je vyšší zaměstnanost lidí s postižením, bylo logické spojit se s Úřadem práce ČR. V rámci workshopu, který pro pracovníky úřadu připravila skupina Etincelle, Michaela Karásková představila i Troublegang. Pracovníci z úřadů práce z různých regionů se zajímali o to, jak testování Troublegangu na místě probíhá nebo jaká je reakce a motivace zaměstnavatelů dát práci právě lidem s postižením. Důležité je začít na toto téma více mluvit, protože cílem projektu O KROK je také změnit vnímání zaměstnavatelů, aby se nebáli zaměstnat osoby s postižením.

Soutěž Miss Czech Republic podporuje projekt O KROK

Ředitelka soutěže Miss Czech Republic Taťana Makarenko se stala ambasadorkou projektu O KROK. Poprvé v historii soutěže Miss Czech Republic se v novém ročníku soutěže 2022 budou moci zúčastnit i dívky s postižením tak, jak je to v jiných zemích už běžné.

Chtěli bychom dodat odvalu těm, kteří se možná za svůj handicap stydí nebo si tolik nevěří, aby překonaly svůj ostych a nebály se přihlásit do soutěže Miss Czech Republic 2022. Podrobnosti najdete na webu www.missczechrep.cz nebo [Face-booku](https://www.facebook.com/missczechrep). Přihlásit se mohou všechny dívky ve věku 17 až 25 let s českým občanstvím nebo trvalým pobytem v ČR.

Napište nám

V rámci projektu O KROK už se podařilo umístit lidi s postižením na různé pracovní pozice do firem v Praze, na Příbramsku a Kladensku. Troublegang může zavítat i do vaší firmy, doporučí vhodné pracovníky a pomůže i s jejich adaptací.

Pokud máte zájem, aby Troublegang vyzkoušel pracovní pozice i u vás, napište na e-mail okrok@etincelle.cz. Bližší informace najdete také na webu Etincelle a webu projektu O KROK.

Doris při práci na kopírce

Troublegang před návštěvou Panorama Hotel Prague

Troublegang ve firmě Arcadis Czech Republic s.r.o.

Krásný, moderní a hlavně bezbariérový prostor kulturního stánku Akord městské části Ostrava-Jih bude letos poprvé dějištěm koncertu Všechny barvy duhy, jehož XIV. ročník se uskuteční v pondělí 8. listopadu v 18.00 hodin. S výjimkou loňského roku, kdy všechny plány překazila pandemie covidu-19, jej každoročně pořádá jako přehlídku umění lidí se zdravotním postižením Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava.

Text: Bohdana Rywiková | Foto: Jenda Nožička, archiv Bílé holubice

Hlavním hostem a zároveň patronkou účinkujících bude na letošním koncertu Všechny barvy duhy zpěvačka a skladatelka Anna K. se svou kapelou. Doprovázet ji budou členové Dětského sborového studia Ostrava-Jih, kteří se zpěvačkou úspěšně spolupracují již několik let a absolvovali s ní dokonce i několik koncertních turné.

Koncert Všechny barvy duhy od samého počátku své existence vždy propojuje dva světy – světy lidí se zdravotním postižením, ať již fyzickým nebo mentálním, a světy těch ostatních. Skvělé je, že právě lidé s postižením vždy úspěšně sekundují zkušeným uměleckým profesionálům. Nejinak tomu bude i v letošním roce.

V bohatém programu budou účinkovat členové souboru Rytmy z pořadatelského Čtyřlístku spolu se členy bubenické skupiny Bum Bum Band Jakuba Kupčíka, hudební skupina Mentallica a taneční spolek Bílá holubice z Ostravy, jehož krédem je motto: „Nemůžeš chodit, můžeš tančit“. Členové souboru pod vedením zkušených tanečnic a choreografů dokážou tančit i na ortopedickém vozíku (viz foto). O úspěších souboru na nejrušnějších festivalech a přehlídkách informuje i magazín VOZKA.

Od samého počátku existence koncertního projektu Všechny barvy duhy

s ním spolupracuje také Lidová konzervatoř a Múzičká škola Ostrava, jež se intenzivně věnuje umělecké práci s handicapovanými lidmi, a to jak v oblasti hudební, tak i pěvecké, taneční a dalších. Vychovala také řadu vynikajících zpěváků a muzikantů.

Programem bude provázet oblíbená moderátorská dvojice Pavla Dostálová a Jiří Sedláček pod režijním vedením Ilji Racka. Koncert Všechny

barvy duhy se uskuteční s podporou Moravskoslezského kraje a statutárního města Ostravy pod záštitou hejtmanky Moravskoslezského kraje Ivo Vondráka, náměstkyně primátora města Ostravy Zbyňky Pražáka a prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiřího Horeckého. Vstupenky na koncert lze zakoupit online v předprodeji Akordu. Cena je 150 Kč.

- šikmé schodišťové plošiny
- vertikální plošiny
- schodišťové sedačky
- stropní zvedací systémy
- schodolezy
- nájezdové rampy
- bazénové zvedáky

**v roce 2021 v Uherském
Hradišti nově otevřeno:**

PŘEDVÁDĚCÍ CENTRUM

**KOMPENZAČNÍCH ZAŘÍZENÍ PRO VOZÍČKÁŘE
a SENIORY – V ČR JEDINÉ SVÉHO DRUHU**

VOLEJTE ZDARMA
☎ 800 303 304

ALTECH, spol. s r. o.
Průmyslová 1146
686 01 Uherské Hradiště

Tel : 572 420 515
Fax : 572 420 590
E-mail: altech@altech.cz
www.altech.cz

ALTECH

PO MÁHÁME LIDEM
PŘEKONÁVAT BARIÉRY

Malý velký pomocník

Naskytla se mi příležitost zúčastnit se předváděcí akce speciálního elektrického vozíku ZOOM, který jsem předtím náhodou objevil při surfování po internetu. Tato akce se konala letos v červenci v podhůří Beskyd na okraji městečka Čeladná, konkrétně u bývalého hotelu Čeladenka. Už při cestě na místo určení se mi honily hlavou různé myšlenky. Jednou z nich byla i ta, zda vzhledem k mé diagnóze ochrnutí od pasu dolů a částečně i ochrnutí horních končetin si budu moct vyzkoušet tento speciální vozík. Vyšlo to...

Text: Petr Matýsek | Foto: archiv Petra Matýska

Po příjezdu na parkoviště u hotelu se nám s celou mou rodinkou dostalo přívětivého uvítání manželů Kopřivových, kteří tuto předváděcí akci – tzv. Zoomcamp – pořádali. Už při průjezdu z parkoviště k samotnému hotelu na svém mechanickém jsem se nemohl vynadivát na vystavené předváděcí elektrické vozítko. Následovalo odborné proškolení a já jsem konečně mohl zahájit testování vozíku ZOOM.

První obavy jsem měl ze samotného přesunu z vozíku na vozík, ale ukázaly se jako zbytečné. Vzápětí jsem se dočkal milého překvapení, jelikož tento elektrický vozík disponuje sedačkou, která se dá otočit do požadované polohy. Když jsem se přesunul na vozík a nasadil si bezpečnostní helmu, mohl jsem se konečně rozjet. Jelikož ZOOM disponuje třemi úrovněmi rychlosti, tak jsem se zpočátku opatrně rozjížděl rychlostí srovnatelnou s chůzí. První dojmy z jízdy po parkovišti byly vynikající. Následoval přesun do náročnějšího lesního terénu. Už po prvních ujetých metrech nerovného terénu jsem věděl, že se právě tento speciální elektrický vozík stane mojí srdeční záležitostí. Po 20 letech užívání mechanického ortopedického vozíku by mě nenapadlo, že se ještě někdy dostanu do lesa.

Mé osobní dojmy ze samotné jízdy na vozíku ZOOM byly úžasné. Nejvíce mě zaujala jednoduchá ovládatelnost a především lehký průchod vozíku v testovaném terénu. Tento elektrický vozík není hrazen zdravotní pojišťovnou, což je velká škoda.

Z mého pohledu a letitých zkušeností při užívání ortopedického vozíku mohu konstatovat, že nevím o žádném elektrickém vozíku, který by se svými vlastnostmi mohl vyrovnat vozíku ZOOM. Díky internetu mám nastudovány nejen různé extrémní čtyřkolky z celého světa, jež jsou určeny lidem s postižením, ale i běžně dostupné terénní vozíky. Až teprve ZOOM spojil všechny požadavky do praktické a využitelné podoby. Nej-

větší přednosti tohoto vozíku spočívají v samotné jeho velikosti a nízké hmotnosti, což umožňuje jeho uživateli pohybovat se i po úzkých stezkách pro pěší. Dokonale propracovaný patentový rám, který umožňuje nezávislé zvedání každého kola až o 17 cm, vysoká světlá výška a motor v každém kole umožňují snadný průchod terénem. Větší odklon kol zajišťuje větší stabilitu. Asynchronní systém nájezdu na překážky pak hladký přejezd nerovnosti. Díky tomu všemu vozík zvládá průjezd lesem, lesními cestami, ale i sněhem, blátem či pískem. Po ab-

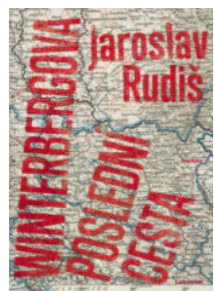
solvování testovacích jízd s vozíkem ZOOM musím říct, že se jedná o malého velkého pomocníka, s nímž se můžete bezpečně vydat s rodinou, přáteli nebo jen tak sami do různorodého terénu, který byste s mechanickým nebo s běžným elektrickým vozíkem nezvládli.

Na samotný závěr bych chtěl poděkovat organizátorům předváděcí akce manželům Kopřivovým, že mi umožnili si osobně vyzkoušet tento speciálně navržený elektrický vozík.

LITERATURA

Šepot včel, Sofia Segovia. Od chvíle, kdy stará chůva Reja našla pod mostem opuštěné děťátko, se život v mexickém městečku nadobro proměnil. Malý Simonopio, kterého objevili znetvořeného pod přikrývkou včel, je pro některé z místních předmětem pověr – dítě políbené ďáblem. Velkostatkáři Francisco a Beatriz Moralesovi ho však přijmou do rodiny a starají se o něj, jako by to byl jejich vlastní syn. Čím je Simonopio starší, tím větší záhadou se pro své okolí stává. Když totiž zavře oči, spatří, co ostatní nevidí – to, co se má teprve stát, dobré i zlé. Simonopio, na každém kroku doprovázený ochranným rojem včel, chrání svou rodinu před hrozbami lidí i přírody a změní nejen osud rodiny Moralesových, ale i celého regionu. Zároveň však musí čelit svému strachu a tajemnému nepříteli...

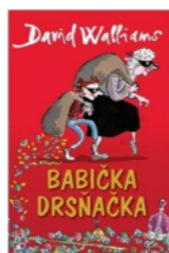

Winterbergova poslední cesta, Jaroslav Rudis. Takhle o dějinách střední Evropy ještě nikdo nevyprávěl. Cesta vlakem zmizelou zemí po stopách osudové lásky. Jan Kraus je pečovatelný a v Berlíně se stará o umírající. Pochází z Vimperku, od roku 1986 žije v Německu. S umírajícími tráví poslední chvíle jejich života. Někdy to jsou jen dny, jindy týdny, málokdy měsíce. Jedním z těch, které převáží na druhý břeh, je Wenzel Winterberg, rodák z Liberce, který je stejně starý jako tamní krematorium i Československá republika. Téměř stoletý muž trpí záchvaty historie, celý život pracoval jako tramvaják a nikdy nestudoval, ale přesto toho ví o historii hodně. Jednoho dne Krause požádá, aby s ním vyrazil na poslední cestu střední Evropou. Společně se vydají vlakem z Berlína do Sarajeva...

Téměř nesmrtelná láska, Andrea Sedláčková. Příběh lásky dvou lidí, kterým se vztah pod rukama proměnil v milostný zápas. Tomáš, šarmantní a uznávaný pražský intelektuál, se seznámí s režisérkou Martinou, která žije a pracuje zároveň v Paříži i Praze a píše scénář dokumentárního filmu o Milanu Kunderovi. Vášnivá láska netrvá příliš dlouho, Martina postupně objevuje, že s partnerem není ve vztahu sama, až se z ní stane neúnavná rozkrývačka Tomášových dalších a dalších nevěr, přičemž Tomášovy milenky se postupně stávají jejími spiklenkami. Práce na filmu o Milanu Kunderovi zavede Martinu na místa spojená se spisovatelovým životem i s jeho romány, do Prahy, Vídně nebo Paříže. Jejím příběhem se prolínají i události posledních let – migrace, islamizace Francie...

ČTENÁŘI DOPORUČUJÍ Babička drsňačka, David Walliams. Britského autora dětských knih Davida Walliamse označují kritici za nového Roalda Dahla. Jeho vypravěčsky brilantní příběhy s překvapivou pointou a černým humorem dávají tomuto označení za pravdu. Jako první se k českému čtenáři dostává Babička drsňačka. Vypráví se v ní příběh o předsudcích a toleranci, o překvapivých odhaleních a jedné šíleně troufalé loupeži. Ben totiž netuší, že jeho babička chce ukrást korunovační klenoty...

HUDBA

Noční obraz, Vladimír Mišík. Vladimír Mišík, jehož poslední deska Jednou tě potkám získala šest cen Anděl, vydal v září 2021 nové studiové album s názvem Noční obraz. Spolupracoval na něm opět s producentem Petrem Ostrouchovem a jeho kapelou Blue Shadows.

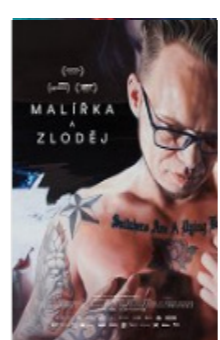
Dýchej, David Stypka, Bandjeez. Poslední album Davida Stypky. Charismatický písničkář ze severu Moravy připravil jedenáct autorských písní, z nichž číší chuť do života. Po zpěvákově smrti ho dokončili spoluhráči a přátelé ze skupiny Bandjeez s producentem Martinem Ledvinou.

Outsider, Roger Taylor. Album vzniklo během doby „uzavření“ při koronavirové krizi. Britský hudebník Roger Taylor v něm vyjadřuje své pocity z obavy plynutí času a života v ústraní. Příznačně ho věnoval „všem cizincům (outsiders), kteří se cítí ponechání stranou“. Taylor, bubeník skupiny Queen, pro kterou napsal mnoho písní, je znám svým vysokým hlasem (jak vysoký tenor, tak chraplavý baryton). Byl pro Queen nepostradatelný při nahrávání alb i při koncertech, kdy spolu s Brianem Mayem obstarával Mercuryemu doprovodné vokály. Zajímavé album v podobě LP desky se bude líbit nejen příznivcům skupiny Queen.

FILM

Malířka a zloděj, režie Benjamin Ree. Mladá česká umělkyně Barbora Kysilková žijící v Oslu je zoufalá z krádeže dvou svých obrazů. U soudu osloví jejich zloděje a poprosí jej, aby jí stál modelem pro portrét. Postupně se začne vytvářet zvláštní vztah a zároveň vzniká neoddelitelné pouto, které tyto lidské bytosti spojí navždycky. Výjimečný dokument...

Ada, režie Valdimar Jóhannsson. María a Ingvar vlastní ovčí farmu kdesi na zapomenuté výspě Islandu. Jejich život uplývá v poklidné rutině. Něco mezi nimi ale zůstává nevyřešeno. Oba se snaží smířit se ztrátou, na kterou zdánlivě neexistuje lék. Divoká islandská krajina jim ale nečekaně nabídne řešení v podobě bytosti, která dostane jméno Ada. Je to dar, nebo prokletí?

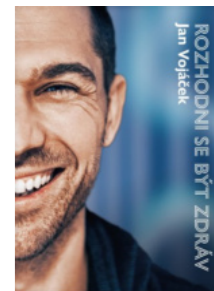

Myši patří do nebe, režie Jan Bubeníček, Denisa Grimmová. Myška Šupito ráda všechny přesvědčuje o tom, že je nejodvážnější myší na celém světě a vůbec ničeho se nebojí. Ale opak je pravdou, ve skutečnosti se pobobkuje ze všeho, co se kolem jen mihne. Jejím toužebným přáním je být stejně statečná jako její tatínek. Ten se dokázal s nasazením vlastního života postavit děsivému lišákoví Tlamounovi, postrachu celého lesa. Boj sice nevyhrál, stal se ale obdivovaným hrdinou myšího společenství. Šupito chce všem dokázat, že odvaha je dědičná. Snaží se zopakovat jeho legendární kousek – vytrhnout pár chlupů z lišáčího kožichu. Za cíl si vybere spícího mladého lišáka Bělobřicha. Vše se nakonec semele trochu jinak...

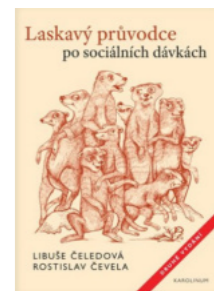

ODBORNÉ PUBLIKACE

Rozhodni se být zdravý, Jan Vojáček, Věra Keilová. Nechaste příznaky – pochopte příčiny! Pokračování bestselleru Umění být zdravý. Rozhodnout se je prvním krokem na vědomé cestě ke zdraví. Naslouchat vlastnímu tělu však nemusí být tak snadné. Které techniky pomáhají zlepšit naše životní nastavení? Jak prohlednout iluze, které si vytváříme o světě? Jan Vojáček hledá odpovědi spolu s osobnostmi, kterých si váží a které mají k tématu zdraví co říct. Oblíbený funkční lékař v praktických návodech ukazuje, jak najít odvahu k životu v radosti a lásce – a inspirovat se může skutečně každý. Být zdravý v 21. století znamená zvědomit si důležité aspekty našeho života. Týkájí se různých oblastí našeho životního stylu, psyché a prostředí, ve kterém žijeme a které nás ovlivňuje a formuje. Stejně jako první díl ani tato kniha není univerzálním návodem. MUDr. Jan Vojáček se ve svých knihách snaží nastínit principy, které považuje za důležité pro uzdravení i prevenci civilizačních nemocí.

Laskavý průvodce po sociálních dávkách, Libuše Čeledová, Rostislav Čevela. Monografie přibližuje široké veřejnosti co nejjednodušší formou složitý systém dávek sociálního zabezpečení podmíněných nepříznivým zdravotním stavem a posuzování zdravotního stavu lékaři lékařské posudkové služby pro účely přiznání těchto dávek. Čtenáři získají nejen aktuální poznatky o posudkové problematice, ale naleznou zde i užitečné praktické rady – jak postupovat při žádostech o prodloužení nemocenské, o invalidní důchod, příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku či o průkaz osoby zdravotně postižené. Kniha je bohatě ilustrovaná, kresby svým humorem pomáhají čtenáři orientovat se v textu. Závěry posudkových lékařů mají významný dopad na zdraví a pohodu člověka v bio–psycho–sociálním kontextu posuzované osoby. Kniha by měla přispět k rozhodnutí čtenářů, zda v případě zhoršení zdravotního stavu mají či nemají požádat o některou z dávek.

Znamení neznámého: Rozhovory o spiritualitě, Jan Němec, Petr Vizina. Shina, Petr Vacík, Jan Pražan, Markéta Crowe, Adam Borží, Jiří Zemánek, Alice Koubová, Jiří Hazlbauer a Denisa Červenková. „Hledáme, co nelze nalézt, a ve šťastných chvílích nacházíme, co nelze hledat. Snadno by se dalo mluvit o spiritualitě, nebo dokonce o mystické zkušenosti, především jsme však sbírali příběhy vnitřní proměny.“ Muzikantka, kněž, překladatelka, básník, ekolog, filosofka, opat zenového kláštera a řádová sestra, ti všichni hovoří o tom, o čem se nejprve musí dlouho mlčet – a to může být trauma i tajemství, skutečnost před slovy i za nimi. Jaké to je, když člověk hledá sám sebe a najde něco daleko víc? Devět rozhovorů o vnitřním životě, devět příběhů o tom, na co jsme zapomněli, devět svědectví o znameních neznámého mezi námi. Jan Němec vystudoval religionistiku a sociologii, přednáší na Divadelní fakultě JAMU v Brně. Vydal román *Dějiny světla* (2013), za který získal Cenu Evropské unie za literaturu, a *Možnosti milostného románu* (2019), nominované na Magnesii Literu. Jeho knihy byly přeloženy do patnácti jazyků. Je editorem měsíčníku Host, spolupracuje s týdeníkem Respekt a Českým rozhlasem. Petr Vizina vystudoval teologii, dnes působí na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy. Rozhovory, glosy a komentáře publikuje na serveru Aktuálně.cz a v Českém rozhlasu. Sedm let vedl redakci kultury ve zpravodajství České televize.

Hamzova léčebna rozdávala radost:

Cirkus Paciento navštívil dětské pacienty

V arboretu vysadí jako poctu našim medailistům symbol letošní paralympiády v Tokiu – tokijskou třešeň

Text: Jana Zavřelová | Foto: archiv Hamzovy léčebny

Zdravotní klauni navštívili již jedenácté dětské pacienty Hamzovy léčebny a v průběhu celého týdne je v Cirkusu Paciento učili novým dovednostem z oblasti kouzlení, žonglování a dalších cirkusových kousků.

„Pětidenní příprava vyvrcholila v pátek 10. září slavnostním závěrečným vystoupením. Čtveřice klaunů, která se dětem každý den věnovala, připravila pro děti nevšední zážitky pirátských dobrodružství, a tak mohly děti v průběhu závěrečného vystoupení představit publiku nově získané cirkusové dovednosti za-

komponované do příběhu pirátské lodi,“ uvedla Klára Palečková, manažerka klaunského týmu.

„Cirkus Paciento nejen baví, ale neustálým zdokonalováním profesionálního umu klaunů také přirozeně působí na spontánní zapojení dětí do děje, pomáhá jim objevit jejich nové dovednosti, tolerantně zapojuje všechny děti bez rozdílu vzhledem k jejich zdravotním možnostem,“ vysvětluje Klára.

„Smích, dobrá nálada a přirozený respekt zdravotního stavu prospívají našemu zdraví a podporují chuť do života,“ doplňuje její slova ředitel

Hamzovy léčebny MUDr. Václav Volejník, CSc.

Zdravotní klauni pacienty odrajují od strachu, napětí a úzkosti. Členové týmu zdravotních klaunů jsou zpravdila profesionálové s dramatickým vzděláním (DAMU, JAMU, FAMU). Je ale mnoho klaunů s přirozeným nadáním bez odborného vzdělání. Důležitým předpokladem je komediální talent, hudební nadání, schopnost improvizace, ale také velká schopnost empatie, trpělivosti a samozřejmě vztah k dětem. Každý zdravotní klaun má své vlastní originální jméno a kostým. Přesto se zcela

liši od běžných cirkusových klaunů. Zdravotního klauna nedělají křiklavé, pompézní vnější atributy a výrazný make-up. Naopak empatie, hravost a citlivost k vlastním „nedostatkům“ a „chybám“ jsou tím, co dělá z klauna – zdravotního klauna. Vždyť hlavním posláním občanského sdružení Zdravotní klaun je podporovat psychickou pohodu hospitalizovaných dětí, geriatrických pacientů a seniorů a tím pomáhat ke zlepšení jejich celkového psychického a zdravotního stavu.

„Cirkus Paciento je hojivou náplastí. Příběh radosti, smíchu a humoru vypráví zdravotní klauni již dvacet let. Na začátku příběhu stojí Gary Edwards, Američan, jenž má duši a srdce klauna a taky nos na lidi, kteří mají stejný pohled na svět jako on. Na přelomu nového tisíciletí dal v Praze dohromady skupinu prvních osmi klaunů. Společně začali nosit radost tam, kde ji obvykle moc nebývá – do nemocnic, domovů pro seniory nebo za těžce nemocnými dětmi.

Příběh zdravotních klaunů začal pěkně košatět. Díky podpoře chodí za nemocnými dětmi a opuštěnými seniory už 86 klaunů a ročně jim přinesou radost více než čtyřtisíckrát.

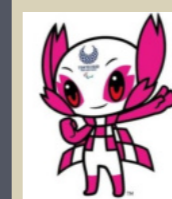
„Od první Garyho zdravotní klauniády jsme rozdali skoro tři miliony hodin smíchu! Za dvacet let jsme se proměnili, hodně jsme se naučili, naše červené nosy se dostávají na stále nová místa a vymýšlíme stále nové programy, ale to podstatné se nemění. Humor a smích je podle nás ta nejsilnější zbraň proti smutku. A my se jí neváháme použít!“ shodují se Lukáš Houdek a Petr Jarčevský, programový a umělecký ředitel organizace Zdravotní klaun.

Paralympijské hry v Tokiu (24. srpna – 5. září 2021) se staly vrcholnou soutěží pro špičkové sportovce s různými zdravotními postiženími. Hned čtyři své zástupce v tomto prestižním závodě měla také TJ Léčebna Košumberk, jež podporuje pacienty Hamzovy léčebny v Luži-Košumberku.

Čtyři dny po skončení her přijal medailisty předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Radek Vondráček. Hlavními aktéry slavnostního přijetí byla sedmička držitelů cenných kovů – Adam Peška, Aleš Kisý, Šárka Musilová, Anna Luxová, Arnošt Petráček, Jiří Suchánek a Petr Svatoš. Omluven byl pouze zlatý lukostřelec David Drahonínský.

Medailistům gratuloval také ředitel Hamzovy léčebny Václav Volejník slovy: „My jsme oslavovali v celé léčebně. Hlavním úkolem léčebny je vracet lidi do života. Myslím, že nemůžeme mít lepší důkaz, že když je vůle u člověka, zdravotní handicap není podstatný. Velmi gratulujeme

vítězným sportovcům na paralympiádě a jsme rádi, že naše Hamzova léčebna byla tak trochu u toho. Potom má člověk pocit, že se mu všechna práce v HL trošinku vrací, i když přirozeně, vítězi jste především vy sami.“

Oficiální maskot paralympijských her pro Tokio se jmenuje Someity (vyslovuje se soh-may-tee) – maskot je pojmenován po velmi oblíbené japonské sakuře someiyoshino (Slivoň jezojská) a výslovností se podobá anglickému „so mighty“, tedy „tak mocný“. Reprezentuje paralympijské sportovce, kteří překonali překážky a předefinovali hranice toho, co je možné. Someity má po obou stranách obličejové dotykové senzory, jimiž může telepaticky přijímat a vysílat zprávy a projevuje se enormní psychickou a fyzickou silou. Díky svému vzorovanému plášti může létat.

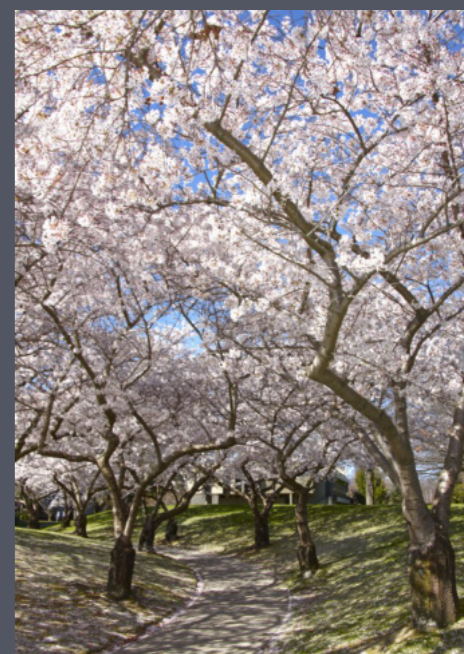
Someity je většinou tichý, ale když je potřeba, dokáže vykazovat velkou sílu. Oplývá důstojnou vnitřní silou a miluje přírodu, díky své síle může mluvit s kameny a větrem. Svým pohledem také může pohybovat s věcmi.

Tokijská třešeň – Prunus yedoensis – má svou domovinu v Japonsku, kde vznikla hybridním křížením Prunus subhirtella x Prunus speciosa. Pyšní se nejen nádhernými květy, ale především fascinující skladbou větví. Větve jsou obloukovitě skloněné dolů a vytvářejí doširoka otevřený deštníkovitý habitus. Rostlina tak působí velmi elegantně i během zimních měsíců, kdy je zasypana sněhem.

Brzy na jaře, ještě před rašením listů, se objevují čisté bílé, jednoduché květy. Tento druh je charakteristický hojným kvetením. Tmavě zelené, eliptické listy dosahují až 10 cm délky. S příchodem podzimu přebírají hlavní slovo barvy žlutá, oranžová a karmínová. Dospělý strom může dosahovat výšky 8–10 metrů.

„Nebylo jednoduché tento strom v Čechách sehnat, ale nakonec se to povedlo. Zachránil nás Lesní podnik Kostelec nad Černými lesy,“ uvedla metodička Hamzova arboreta Jana Zavřelová.

Třešeň bude vysazena 18. října 2021 v rámci projektu Strom s příběhem. Celého aktu by se měli zúčastnit i sami úspěšní paralympionci z letních paralympijských her v Tokiu...

Pohoda, vrcholové výkony a spousta koloběžek

Krásné počasí a sportovní nadšení... V tomto duchu se nesl 5. ročník sportovně-charitativní akce Koloběžka DEN, kterou pořádala Nadace Jedličkova ústavu v neděli 5. září v Praze v parku Ladronka.

Tereza Vojtová a tým Nadace Jedličkova ústavu | Foto: archiv Nadace Jedličkova ústavu

Vítězek ze startovního, dražby, nadačních kasiček a z podpory naší partnerů činí 281 000 korun. Nadace Jedličkova ústavu částku v plné výši věnuje na podporu dětí a mladých lidí s postižením, kteří jsou studenty nebo klienty škol Jedličkova ústavu. Moc děkujeme našim partnerům, dobrovolníkům a především

všem účastníkům, kteří nám společnými silami pomohli k tak krásné částce! Závodů se zúčastnilo 150 koloběžkářů, z nichž více než polovina byly děti. Krásné počasí totiž přilákalo na Ladronku rodiny s dětmi a ty využily možnosti půjčit si u stánku Yedoo koloběžku zdarma. Z tak hojně účasti dětských závodníků

jsme měli opravdu radost. Děti statečně odolávaly nástrahám tratí a doufáme, že se nám alespoň část z nich podařilo pro tento druh sportu nadchnout.

Součástí odpoledne byl také závod na 10 km – 2. kolo Českého koloběžkového poháru. Na 1. místě v mužské kategorii se umístil Matyáš Roman

a na 2. místě Michal Kulka – oba z týmu Třista60, 3. místo vybojoval Ladislav Bartůněk z týmu Kobra.

V ženské kategorii byla nejrychlejší Andrea Zbožková z týmu Třista60, 2. místo vybojovala Martina Kadlecová z týmu Koloběh Plzeň a na 3. místě se umístila Pavla Trojancová z týmu Coconi.

Akci podpořili judista a dvojnásobný olympijský vítěz Lukáš Krpálek a zápasník Artur Omarov

Zápasník Artur Omarov, který reprezentoval Českou republiku na olympijských hrách v Tokiu, a Lukáš Krpálek jsou patrony akce Koloběžka DEN.

Artur Omarov odstartoval závody v dětských kategoriích a sám se aktivně zúčastnil závodu na 5 km. Potvrdil skvělou formu olympionika, a přestože na koloběžce jel ten den poprvé v životě, umístil se na 3. místě.

Dražba unikátní koloběžky

Na závěr akce se dražil jedinečný model koloběžky Yedoo Wolfer, kterou podepsal Lukáš Krpálek. Koloběžka se vydražila za 16 600 Kč a budoucí šťastný majitel ji obdržel přímo z rukou Lukáše Krpálka. Výtěžek z dražby je určen v plné výši na podporu projektů Nadace Jedličkova ústavu.

Protože Koloběžka DEN pořádala Nadace Jedličkova ústavu, která pomáhá dětem a mladým lidem s postižením, měli účastníci akce možnost si na místě vyzkoušet jízdu z jiné perspektivy – na ortopedických vozíčkách a kolech handbike.

Závod dětí na 50 m

Artur Omarov na startu

Závod dětí na 90 m

Díky projektu Pomáhej pohybem získali lidé s postižením z bohumínského Centra sociálních služeb tři trenážery

Speciální trenážery k procvičování pohyblivosti a dalších dovedností získali lidé s mentálním a kombinovaným postižením v Bohumíně. Město se zapojilo do projektu Pomáhej pohybem, díky němuž obdrželo osmdesátitisícovou dotaci na nákup cvičebních sestav do zahrady svého Centra sociálních služeb.

Bohumín

Foto: Pavel Čempěl

„Chtěli jsme umožnit klientům našeho centra, což jsou převážně osoby s mentálním a kombinovaným postižením, aby měli aktivnější vyžití venku na zahradě. Díky projektu Pomáhej pohybem Skupiny ČEZ a Nadace ČEZ získáme příspěvek na nákup tří trenážerů. Slouží k procvičování pohyblivosti a koordinaci pohybů, dále ke stimulaci orientace, poznávacích a vyjadřovacích dovedností a paměti. Všechny tyto cvičební prvky jsou uzpůsobeny potřebám lidí s postižením a jsou bezpečné,“ uvedl vedoucí sociálního odboru bohumínské radnice Daniel Ucháč s tím, že trenážery budou využívat převážně klienti denního stacionáře a sociálně terapeutických dílen. K velké pergole na zahradě, kde tráví během sezóny část dne, jim tak přibude další možnost vyžití, tentokrát aktivnějšího charakteru.

Cvičební sestavy získalo město poté, co se v mobilní aplikaci EPP projektu Pomáhej pohybem nasbíralo od uživatelů dostatečný počet bodů. Aplikace, jak už čtenáři VOZKY vědí, zaznamenává pohyb, jako je chůze, běh, jízda na kole či trénink na běžícím pásu, a kromě běžných údajů o rychlosti, čase, tempu či vzdálenosti také generuje body. Ty lze věnovat některému z aktuálně nabízených projektů neziskových organizací, škol nebo obcí. Pokud uživatelé aplikace svým pohybem nashromáždí u konkrétního projektu určitý počet bodů, Nadace ČEZ jej podpoří dopředu stanovenou částkou.

„U nás tato částka představuje osmdesát tisíc korun. Celkový rozpočet je sto šedesát tisíc korun včetně instalace trenážerů, finance doplatíme

z našeho rozpočtu. Děkujeme všem lidem, kteří prostřednictvím svých aktivit zaznamenávají do aplikace podpořili Centrum sociálních služeb Bohumín, aby měli jeho klienti cvičební sestavy co nejdříve,“ doplnil Ucháč.

Centrum sociálních služeb Bohumín poskytuje lidem s postižením dva typy ambulantních služeb. Denní stacionář Domovinka pečuje během všedních dnů o klienty, kteří jsou závislí na pomoci druhé osoby. Terapeutické dílny se zase zaměřují na osoby s mentálním a kombinovaným postižením, pro něž vytváří aktivizační programy s cílem zvýšit jejich pracovní a sociální dovednosti tak, aby mohli vést co nejvíce samostatný život. Obou typů služeb využívá zhruba čtyřicítka lidí. Zázemí mají v hlavní budově centra v Masarykově ulici, která prošla v le-

tech 2018 a 2019 rozsáhlou rekonstrukcí za 36 milionů korun.

„Městu se na proměnu bývalé školy v moderní bezbariérové zázemí podařilo získat dotaci 27 milionů korun z Integrovaného regionálního operačního programu. Ze stejného dotačního programu jsme loni obdrželi příslib dalších deseti milionů korun na přestavbu opuštěné zchátralé vilky v centru města, kde do příštího roku vzniknou bezbariérové byty pro osm osob s handicapem,“ informoval místostarosta Bohumína Igor Bruzl.

Realizaci projektu VOZKA podporuje

Odešla paní doktorka Milena Černá

Se smutkem musíme oznámit, že odešla paní doktorka Milena Černá, dlouholetá ředitelka Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové (VDV) a později předsedkyně správní rady. Paní doktorka Černá velkým dílem přispěla k rozvoji charity i sociálních služeb u nás po sametové revoluci.

Doktorka Milena Černá byla přední kapacitou v lékařských oborech dermatologie a venerologie, lékařkou chartistů a dlouholetou ředitelkou Výboru dobré vůle. Do roku 1986 pracovala jako lékařka na Dermatovenerologické klinice FVL UK, po sametové revoluci byla zvolena do zastupitelstva hlavního města Prahy, kde pracovala jako předsedkyně sociální komise. Byla blízkou přítelkyní Olgy Havlové. Poté, co v roce 1989 vážně onemocněla, rozhodla se svůj další život věnovat pomoci těm, kteří se ocitnou na okraji společnosti nebo jsou na pomoc druhých odkázáni. Začátkem 90. let se podílela na zakládání Výboru dobré vůle, na což vzpomíná člen správní rady a též jeden ze zakladatelů VDV Ivan Douša.

„Milena Černá už v průběhu prvních let činnosti pro Výbor nashromáždila obrovské množství zkušeností. Měla výhodu, že byla lékařka, takže rozuměla zdravotnickým, ale i sociálním tématům. Seznámila se s mnoha programy po celém státě. Byla obrovskou odbornou oporou pro nás ve správní radě, kteří jsme se v některých tématech tak dobře neorientovali. A dělala to ne jenom jako práci, ale jako poslání, což je velmi důležité. Milena Černá plně naplňovala původní záměr, proč byl Výbor dobré vůle založen Olgou Havlovou, tedy pomáhat těm nejpotřebnějším a zároveň se podílet na atmosféře filozofie pomoci.“

Doktorka Milena Černá byla také předsedkyní české pobočky Evropské sítě proti chudobě. Pracovala rovněž pro sdružení Rozkoš bez rizika, které pomáhá osobám s rizikovým sexuálním chováním v prevenci a léčbě sexuálních chorob.

„Zemřela žena plná lidskosti a pochopení pro všechny potřebné a nesmiřitelná k těm, kteří páchali zlo. Velká bojovnice. I při své těžké nemoci dokázala vzdorovat a byla tak nadějí pro ostatní,“ doplňuje vzpomínku na

paní Černou Hana Malinová, ředitelka organizace Rozkoš bez rizika.

„V sociální oblasti v naší zemi od roku 1990 snad nikdo nevykonával více práce než paní doktorka Černá. S paní Olgou nastavily celospolečenskou normu přístupu ke znevýhodněným lidem a především dětem všech forem handicapů. Jejich empatie neznala hranic. Naše země v ní měla velikou ženu, obrovskou osobnost a pracovitou obhájkyni slabých, znevýhodněných a nemohoucích, ale tak skromnou, že to o ní věděl jen okruh jejích přátel a nejbližších spolupracovníků. I ten byl ale dostatečně velký na to, než aby její památka zapadla,“ vzpomíná na doktorku Černou Petr Bergmann, ředitel Institutu regionální paměti Broumovska.

„Paní Milena Černá byla moudrá, vlídná, laskavá a přátelská. Učila lidi, že hodnota člověka se měří úplně jinými měřítky, než si mnozí lidé dogmaticky myslí. Měří se tím, jak člověk myslí srdcem. Filozofie paní doktorky Mileny Černé byla ojedinělá, nadčasová, plná respektu ke každému člověku bez výjimky,“ řekl laureát Ceny Olgy Havlové z roku 2002 Jiří Sedý.

Pohřeb doktorky Mileny Černé se konal 25. září 2021 v kostele Věch svatých v Lázních Běláhrad. Zádušní mše se uskutečnila 30. září 2021 v kostele sv. Ignáce v Praze na Karlově náměstí.

(Foto a část textu převzaty z podzimního čísla časopisu Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové Dobré zprávy.)

Letošní anketa REKORDY HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ zná své oceněné

Pátý ročník projektu REKORDY HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ (RHH) se uskutečnil 23. září 2021 už tradičně pod záštitou náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje Jiřího Navrátila. Zároveň mu udělili záštitu i náměstkyně primátora statutárního města Ostravy Andrea Hoffmannová a Jiří Carbol, předseda sociálního výboru Moravskoslezského kraje. Ceny RHH navrhuje instituce a veřejnost za mimořádný počin, vzor nebo projekt ve prospěch osob se zdravotním postižením, a to ve čtyřech kategoriích: Hrdinové handicapu, Pečující v handicapu, Projekty handicapu a Emisaři handicapu.

Text a foto: Jiří Muladi

NADACE ČEZ

Projekt REKORDY HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ má za cíl přispívat netradičními formami k lepšímu informování veřejnosti o aktivitách lidí se zdravotním postižením a těch, kteří se jim věnují. V uvedených čtyřech kategoriích převzalo ocenění deset vítězů, protože druhá a třetí místa zde nejsou.

Doprovodným projektem REKORDŮ HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ byl rovněž druhý ročník fotosoutěže FOCUS RHH 2021 s podtitulem POMÁHÁME SI (výsledky na s. 30 a 31), jenž vznikl za podpory Nadace ČEZ.

Ocenění v kategorii Projekty handicapu

- **Cena MOSTY**, projekt dlouhodobě podporující lidi se zdravotním postižením.
- **Emil Open**, jenž v podpoře handicapovaných sportovců patří na špičce nejen v ČR, ale i v Evropě.
- **Národní tým para hokeje**, který se dostává do povědomí nejen sportovních fanoušků.

Ocenění v kategorii Emisaři handicapu

Eva Csölleová a Vítek Formánek – autoři knih neuvěřitelných příběhů pozoruhodných lidí s postižením.

Ceny jednotlivým vítězům předávali Jiří Navrátil a Jiří Carbol, přičemž součástí těchto cen byla i pátá kniha REKORDŮ HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ, v níž jsou příběhy všech protagonistů zveřejněny.

Ocenění v kategorii Hrdinové handicapu

- **Zuzana Habáňová**, která si začala plnit sny, když ve třiceti letech oslepla.
- **Radim Řehůřek**, jenž se dal s Usherovým syndromem na cestu sebepoznání a chilli soutěží.
- **Mário Muladi** – hrdina, který byl mimo jiné inspirací pro celý projekt RHH.

Ocenění v kategorii Pečující v handicapu

- **Monika Krístková**, žena s progresivní svalovou dystrofií a příkladným přístupem k lidem.
- **Marie Čalkovská**, bojovnice s krédem „Co tě nezabije, to tě posílí“.
- **Manželé Flejberkovi**, profesionální rodiče ve službě svěřeným dětem.

OSTRAVA!!!

Jiří Navrátil a Zuzana Habáňová

Ocenění za Ceny Mosty převzal místopředseda NRZP ČR Radim Kozlovský

Na fotografii se svým otcem je Mário Muladi, člověk, bez něhož by projekt RHH nevznikl. Narodil se jako „valibuk“, plný síly a zvědavosti. V půlroce byl očkován trojkombinací záškrt–tetanus–dávivý kašel, načež dostal vysoké horečky a pár dnů nato první dlouhotrvající křeč. Mário nikdy neřekl jediné slovo, musel být krmen a po svých chodil přibližně do 15 let, ovšem s rizikem, že dostane záchvat, praští sebou, jako když ho střelí. „Před pěti lety mi žena řekla, že za 22 let svého života měl více než 10 000 velmi bolestivých křečí. Postupem času jsem pochopil, že Mário je pro mě darem od Boha. Nechci jít dál do podrobností o tom, jak opravoval žebříčky hodnot v podstatě každého, kdo ho jen trochu víc poznal. Pro mě je opravdový hrdina. Proto taďy máme už pátý ročník ankety RHH,“ říká Jiří Muladi. Mário odešel 2. srpna 2021 ve svých 27 letech po operačních komplikacích. Je prvním, kdo v projektu RHH dostal ocenění in memoriam...

Porota fotosoutěže FOCUS RHH 2021 na téma POMÁHÁME SI ocenila devět autorů

Zapsaný spolek REKORDY HANDICAPOVANÝCH HRDINŮ vyhlásil výsledky fotosoutěže FOCUS RHH 2021 v kategoriích: Mezilidské vztahy, Příroda a Kuriozity. Fotosoutěž vznikla za podpory Nadace ČEZ a její kritéria splňovalo 43 snímků. Odborná porota vybrala devět fotografií, jejichž autoři obdrží hodnotné ceny.

Text a foto: Jiří Muladi

Vítězem v kategorii Mezilidské vztahy se stala Jana Sobotková, v kategorii Příroda Adam Křištofor a v kategorii Kuriozity Markéta Zadražilová.

Všechny oceněné snímky můžete zhlédnout na www.hecpportal.cz a později i na [webu VOZKY](http://webu.VOZKY).

Markéta Zadražilová: Nebeské pozdravení pařezu

Jana Sobotková: Když tlačím, tak tlačím...

Adam Křištofor: I boty si chtějí odpočinout

Markéta Zadražilová: Svět ve skleněnce

Nadace Charty 77 ocenila bohumínský Seniorklub

Výjimečné seniory a seniorské kluby z celé republiky ocenil při příležitosti Mezinárodního dne seniorů projekt SenSen (Senzační senioři) Nadace Charty 77. Druhé místo v letošním ročníku získal bohumínský Seniorklub. Cenu převzala vedoucí klubu Hana Prágllová. Porota vybírala z osmi desítek nominací a mezi vítěze rozdělila 170 tisíc korun.

Text: Jana Končítová | Foto: archiv města Bohumín

Slavnostní vyhlášení výsledků se konalo v neděli 3. října v Pražské křižovatce v Praze, kam vyrazila početná skupina bohumínských seniorů, které doprovodil místostarosta Bohumína Igor Bruzl. Podle něj je druhé místo pro Seniorklub oceněním jejich prospěšných aktivit, kterými pomáhají ostatním.

„Průměrný věk členů bohumínského Seniorklubu je 78 let. Přesto nejde o lidi, kteří by chtěli neustále mluvit o tom, kde je co bolí. Společně navštěvují kulturní akce, sportují, chodí na výlety a vzdělávají se. A ještě jim zbývá čas pomáhat. V době pandemie covidu-19 ušili 2 500 roušek.

Klientům domovů pro seniory pravidelně pletou ponožky, vyrábí dárky a pišou pohlednice. Ponožky a čepičky pletou i pro nedonošená miminka z ostravských nemocnic. Se studenty zase jezdí čistit lesy. Ten výčet jejich činností je až neskutečný,“ uvedl místostarosta Bohumína Igor Bruzl. Seniorský klub obdržel za druhé místo od nadace odměnu 20 tisíc korun.

Právě nezištná dlouhodobá pomoc vrstevníkům byl jeden z důvodů, proč město klub navrhlo na ocenění v kategorii Nejlepší klub roku 2021.

„Cílem Ceny Senior roku je upozornit veřejnost na nejstarší spoluobčany, kteří i přes svůj věk zůstávají aktivní, zapojují se do dění kolem sebe

a obětavě a nezištně pracují pro druhé. Výjimečné jednotlivce i spolky navrhovaly seniorské kluby, společenské organizace, nezisková sdružení, samosprávy obcí, měst, krajů, školy i stále kulturní a sportovní organizace. Udělování cen je třešnička na dortu. Senioři, kteří si je přeberou, jsou aktivními hybateli v místech, kde působí, ne kvůli cenám, ale protože to mají v krvi. Jsou obrovskou inspirací pro ostatní,“ řekla ředitelka Nadace Charty 77 Božena Jirků.

Aktivitu bohumínských seniorů dokazuje i fakt, že před nedělní cestou do Prahy, kterou absolvovali vlakem, se v pátek stihli zúčastnit oslav Mezinárodního dne seniorů v Českém Těší-

ně a v sobotu zápolili na Sportovních hrách seniorů.

„Vyrůstali jsme v době, kdy jsme museli být odolní, řada z nás se musela vypořádat se situacemi, které skutečně ohrožovaly naši samotnou existenci. To nás naučilo si vážit vztahů a soudržnosti. Nejsem ale pesimistkou, v rámci naší mezigenerační spolupráce s mladými lidmi vidím, že vyrůstá další silná skupina lidí, kteří budou pokračovat v našem odkazu,“ dodala vedoucí bohumínského Seniorklubu Hana Prágllová.

Sport, výlety i studium

Třináctý ročník Sportovních her seniorů se už tradičně konal v areálu základní školy ČSA v Bohumíně a dříve narození se utkali ve sportu, dovednostech i vědomostech.

„Během koronavirové doby jsme připravovali pro členy našeho klubu aktivity online či po telefonu. Ne každý však měl možnost se touto formou zapojit. Ti, kteří nemohli, nesli sociální izolaci opravdu špatně. Proto jsme nesmírně rádi, že se opět můžeme potkávat osobně a účastnit se akcí společně,“ uvedla Hana Prágllová.

Jak podotkla, s postupující proočkovaností se senioři mohou pouštět i do aktivit s vyšším počtem účastníků. Na konci srpna se vydali na týdenní pobyt do Spáleného Poříčí, část z nich pak do Finska. Těšili se i na lázeňské pobyty ve Slatinicích a Sezimově Ústí. V plánu mají také oblíbené přednášky s praktickými ukázkami.

„Domluvili jsme se s ostravskou neziskovou organizací Zkušení, že by se naši senioři jejím prostřednictvím zúčastnili letos na podzim v naší klubovně dvou workshopů na téma prevence domácího násilí a bezpečnost seniorů,“ řekla Prágllová s tím, že spolek Zkušení získal na pořádání přednášek dotaci z Moravskoslezského kraje.

Do „školních lavic“ se po roční pauze vrátí i studenti univerzity třetího věku.

„Akademický rok se loni kvůli pandemii neotevřel, což se dotklo zhruba třiceti dříve narozených. Všichni studenti budou až na jednoho letos pokračovat, jejich zájem o kurz trvá, což dokazuje, že tato forma celoživotního vzdělávání je mezi seniory populární a ne nadarmo se jí přezdíívá elixír mládí. Za čtrnáct let existence univerzity třetího věku v Bohumíně se nám ještě nestalo, že bychom měli nedostatek zájemců,“ konstatovala vedoucí odboru školství, kultury a sportu bohumínského radnice Pavla Skokanová.

Ve dvouletém programu se frekventanti starší pětapadesáti let účastní cyklů přednášek na téma zdravý životní styl, prevence nemoci, nové technologie či řešení konfliktů. Praktická část výuky zahrnuje práci ve výtvarném ateliéru nebo poznávací exkurze.

Školné za jeden semestr je 2 000 korun. Město přispívá občanům s trvalým pobytem na území města částkou 1 200 korun, takže student/ka si hraří pouze 800 korun,“ dodala Skokanová. Imatrikulace se uskuteční v září, od října se pak rozjede výuka.

V posledním roce a půl byli senioři odkázáni na nejužší rodinný kruh, sociální izolaci kvůli strachu z nákazy koronavirem se většina z nich nevyhnula. Nejhlubší nesli dopad pandemie obyvatelé domů pro seniory, kteří přišli o pravidelné návštěvy příbuzných.

„V Bohumíně se ale zvedla vlna obrovské solidarity. Členky místního Seniorklubu pletli klientům domovů po-

nožky, posílali jim pohlednice a sváteční dekorace. Bohumínští studenti zapojení do projektu Hodinový vnuk jim vymýšleli zábavné kvízy, děti z tanečního souboru Radost & Impuls zase psaly dopisy a malovaly obrázky,“ připomněl místostarosta Bohumína Igor Bruzl.

Pomoc seniorům zajišťovalo po dobu trvání vládních omezení i město, když obstarávalo osamělým seniorům nákupy. Na začátku letošního roku zřídilo asistenční telefonní linku pro registraci k očkování, která byla v provozu téměř pět měsíců a pomohla pětistovce dříve narozených.

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje: elán a profesionalita pracovníků v přímé péči

Naše organizace působí již 19 let v oblasti sociálních služeb a pomáhá osobám se zdravotním postižením a seniorům. Centrum vzniklo díky několika nadšencům, kteří měli chuť něco změnit a touhu pomáhat druhým. V průběhu let se organizace formalizovala a postupně transformovala na obecně prospěšnou společnost. Co však v organizaci zůstalo nezměněné, je nadšení a elán zaměstnanců. Jsou to právě pracovníci v přímé péči, kteří činí naši organizaci kvalitní a důvěryhodnou. Jednou z těchto pracovníků je také naše osobní asistentka Pavlína. Pojďme společně nahlédnout do jejího „pracovního deníčku“...

Text: Mgr. Eva Kaštovská, Pavlína Prosová | Foto: archiv CZP MSK

síly, je vhodná také pro osoby, které mají ztuhlé ruce a u bublinek se mohou krásně uvolnit. Je vhodné zařazovat do běžných dnů aktivity, které nevyžadují přílišnou fyzickou námahu nebo dlouhodobé úsilí. Důležitá je radost! Lidé by neměli zapomínat na to, že by měli vyplňovat volné chvíle ve svém životě radostí.

V každém ročním období lze vymýšlet a aktivizovat také imobilní osoby, které jsou po celý den „upoutány“ na lůžku. Jak? Třeba tak, že na skládací stůl či podnos, jenž se postaví stabilně do postele dotyčného člověka, vyskládáme pro něj známé či oblíbené předměty. Pro pány například holicí štětka a mýdlo, zrcátko, hřeben, kolín-

skou vodu... Pro dámy zrcátko, hřeben, voňavku, rtěnku, řasenku, pudr, sponky do vlasů, náramky, prsteny...

V podzimních měsících můžeme na stoleček položit opadané listy a kaštiny. V zimě můžeme nasbírat do lavoru sněh a hurá na výrobu sněhuláka!

Život je výzva a na osobních asistentkách je to, aby v průběhu své služby vnesly radost či zpestření do těch 24 hodin, kdy alespoň část dne může člověk na lůžku prožít jiným způsobem a být vytržen z nudy či deprese.

Každý člověk se rád cítí užitečný a každý pozitivní zážitek je mezi lidmi přínosem.

Naše služby

- Poradna pro osoby se zdravotním postižením
- Občanská poradna (Nový Jičín)
- Osobní asistence
- Individuální bezbariérová doprava
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Půjčovna kompenzačních pomůcek

Naše pracoviště

- Bruntál: Dr. E. Beneše, 1497/21, 792 01 Bruntál, tel. 554 718 068, czp.bruntal@czp-msk.cz
- Frýdek-Místek: Kolaříkova 2185, 738 01 Frýdek-Místek, tel. 558 431 889, czp.fm@czp-msk.cz
- Nový Jičín: Sokolovská 9, 741 01 Nový Jičín, tel. 556 709 403, czp.novyjicin@czp-msk.cz
- Ostrava: Bieblova 2922/3, 702 00 Ostrava, tel. 596 115 318, asistenceov@czp-msk.cz
- Opava: Liptovská 21, 747 06 Opava, tel. 553 734 109, czp.opava@czp-msk.cz

Podrobnější informace
na www.czp-msk.cz

Z deníku osobní asistentky – práce je výzva i zábava

Představte si zaměstnání, které vás natolik naplňuje, že vás baví ráno vstávat do práce a usmíváte se i v průběhu dne. Mám obrovské štěstí, že takovou práci mohu vykonávat. Co je to za práci? Dobrá otázka, ráda vám odpovím.

Pracuji jako osobní asistentka Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.p.s. Práce osobní asistentky je velice různorodá a opravdu v ní nehrozí nuda. Kromě běžných úkonů, jako je osobní hygiena, podávání stravy, donáška nákupu nebo oběda, úklid domácnosti, procházka či doprovod k lékaři, mohou osobní asistentky zpestřit život seniorům a lidem s postižením tím, že jim umožní prožít, například přes nějakou smyslovou aktivitu, příjemný zážitek.

Jednou z těchto aktivit může být například to, že do misky napustíme vodu, přidáme mycí prostředek, pomocí brčka nafoukáme velké množství bublin a vyzveme dotyčného člověka, aby tyto bubliny praskal rukama. Bublíny může také dávat z jedné misky do druhé nebo si „jen“ užívat prožitku, jak bubliny lechtají na dlaních i prstech. Jelikož tato aktivita nevyžaduje příliš

WC pro vozíčkáře: věčný problém, ale i zázraky se dějí

Asi každý vozíčkář se už s tím setkal – když konečně někde objevíte WC pro vozíčkáře a zařvete „hurá“, po otevření dveří se neudržíte a tiše (někdo určitě i nahlas) zanadáváte...

Text : Věra Schmidová | Ilustrační foto: VOZKA

Paní uklízečky si totiž velice rády dělají z WC pro vozíčkáře skladiště. Mají tam svůj pracovní úklidový vozík, dále toaletní papíry, utěrky, kýble, smetáky, čisticí prostředky... A vozíčkář častokrát nemá šanci ani najít mísu, ne tak se k ní ještě dostat. Párkrát jsem se to pokoušela řešit domluvou s kompetentními lidmi, kteří sice slíbili nápravu (WC pak vozíčkář možná i chvíli používal), ale po čase z této místnosti bylo opět skladiště. Párkrát jsem už v zoufalství napsala i článek do novin. Také to pomohlo. Ovšem zase jen na chvíli.

Na poliklinice, kam chodím k zubaři (na můj vkus až moc často), je také WC pro vozíčkáře. A i tam vždy stával vozík s čisticími prostředky, kýble atd. Vždy jsem to musela řešit vyskládáním mnoha věcí na chodbu, poté slalomem k míse a pak zase všechno zpět. Vysvětlování, domluvy ani prosby nepomáhaly.

Přistoupila jsem tedy k ne zrovna pěkné taktice – nechala jsem úklidový vozík, který jsem musela pracně z oné místnosti vyvést, na chodbě, nevrátila jsem ho zpět – v blahé naději, že si to paní uklízečka uvědomí. Uvědomila. WC pro vozíčkáře si zamkla jako svoje skladiště!

Z toho jsem byla dost nemile překvapená a při mé další návštěvě jsem se vydala hledat někoho zodpovědného, tedy nejlépe toho nejvyššího.

„Kde takovou osobu najdu?“ zeptala jsem se sestřičky, která právě šla kolem. „Já vám to WC odemknu,“ navrhla mi.

Ve chvíli, kdy ho odemykala, objevila se tam i nějaká lékařka. Když uviděla, že z WC je skladiště, všechno sama vyhodila na chodbu a rozčileně

šla hledat uklízečku. To, co jí tam na celou chodbu plnou lidí řekla, si dotyčná paní asi dobře zapamatuje. Slova o její nezodpovědnosti vůči lidem na vozíku a o její lenosti (svou úklidovou místnost má o poschodí níž) ještě

dlouho zněla chodbou. Tedy doufám, že tentokrát bude výsledek mého boje „s větrnými mlýny“ úspěšný. Stejně tak doufám, že tato „domluva“ už fakt byla poslední a že se časem opět vše nevrátí do starých kolejí.

MOJE ASISTENTKA JE PĚKNEJ PES...

POMOCNÉ TLAPKY o.p.s.
asistenční psi pro zdravotně postižené.

Pomocné tlapky o.p.s. je obecně prospěšnou společností, která cvičí a **ZDARMA** předává asistenční psy zdravotně postiženým spoluobčanům. Ti tak mohou získat nejen přítele do nepohody, ale také neocenitelného pomocníka, který jim umožní nastoupit cestu k nezávislosti.

Více informací se dozvíte na níže uvedených kontaktech.

V. Kratochvíla 1073, 332 02 Starý Plzenec, telefon: 724 279 599
www.pomocnetlapky.cz, info@pomocnetlapky.cz

ROHO CZ.TECH
Čelákovice

Antidekubitní podložky a matrace

zamezují vzniku proleženin
a napomáhají při jejich léčbě

Podložky do vozíků jsou hrazeny VZP

kód: 5009759

skup.: 07.06.02.03

Dodává:
CZ. TECH –
Čelákovice, a.s.
Stankovského 1200/46,
250 88 Čelákovice
tel.: 326 993 844, fax: 326 993 845
e-mail: roho@cztech.cz, www.roho.cz

DOBROVOLNICKÉ CENTRUM ADRA OSTRAVA ZVE NA FOTOGRAFICKOU VÝSTAVU

HODINA, KTERÁ MĚNÍ ŽIVOTY 🍀

Až do poloviny listopadu můžete zhlédnout výstavu velkoformátových fotografií ostravské fotografky Evy Palkovičové v prvním patře Fora Nová Karolina. Fotografie zachycují reálné situace našich dobrovolníků při nezištné pomoci druhým.

Výjimečná výstava o výjimečných lidech

Již třicet let pomáhá Sportovní klub vozíčkářů Praha (SKV Praha) lidem se zdravotním handicapem zapojit se do aktivního sportování. K tomuto výročí jsme uspořádali fotografickou putovní výstavu, která byla zahájena vernisáží 9. září 2021 ve Sportovně Radlická na Smíchově. Dále poputuje do Plzně, Strakonice, Českých Budějovic, Hradce Králové, Ostravy a Brna. Jak je možné s handicapem dosahovat sportovních výkonů?

Text: Michaela Krunclová | Foto: archiv SKV Praha

Klub, který začínal před třemi desítkami let skromně pouze s jedním oddílem stolního tenisu, dnes zahrnuje sedm sportovních oddílů (stolní tenis, lyžování, florbal, outdoor, potápění, tanec a orientační závod) a sdružuje přes 140 aktivních sportovců z celé republiky a desítky dalších dobrovolníků a spojenců.

V současnosti nabízí SKV Praha svým členům rekreační i závodní sporty, sportovní akce jednodenní i vícedenní, a to včetně akcí v zahraničí. Možnost sportovat znamená pro vozíčkáře cestu k aktivnímu životu, seberealizaci a radost z pohybu.

„Sport vnímáme jako nepostradatelnou součást v životě každého člověka – včetně handicapovaných,“ říká předsedkyně SKV Praha Michaela Krunclová, která je sama upoutána na vozík od roku 2004 po

autonehodě. Za pravdu jí dává i člen SKV Praha Roman Charvát.

„Je to lék opravdu na všechno, člověk se může krásně realizovat, vybit energii, ale i dobít pozitivní energii, vyblbnout se, motivovat, prostě všechno. Krásně se při sportu vyčistí hlava a myšlenky.“

Sportování pro vozíčkáře přitom není tak samozřejmou věcí jako pro zdravého člověka. Jedním z důvodů jsou vysoké finanční náklady na sport vozíčkářů, protože ne každý si může zakoupit třeba svůj vlastní handbike, jehož cena je přes 100 tisíc korun.

Právě půjčování nezbytných sportovních pomůcek je vedle samotné organizace sportovních akcí důležitou službou, kterou SKV Praha poskytuje. Nedílnou součástí SKV Praha jsou pak asistenti a dobrovolníci. Bez jejich pomoci by se řada sportů nemohla provo-

zovat. Asistentka Ilona Pavlová, která mj. pracuje na projektu *Pohyb pro inkluzi*, o dobrovolnictví říká:

„Kdo si váží pevného přátelství v kombinaci s výzvou, a navíc má rád pohybové aktivity – tak tohle je výborná příležitost.“

Organizace SKV Praha by pak samozřejmě nemohla fungovat bez sponzorů a dárců, kterým není sport pro handicapované lhostejný. Pro všechny členy, podporovatele i veřejnost jsme v rámci letošních oslav a za účelem širší osvěty připravili putovní výstavu velkoformátových fotek, která poutavě zachycuje, že mnoho bariér je pouze v našich myslích. Dokumentuje radost ze života v pohybu, silné příběhy a nezlomnost lidského ducha.

Výstava byla zahájena v Praze a dále poputuje do dalších

měst ČR – Plzně, Strakonice, Českých Budějovic, Hradce Králové, Ostravy a Brna. Na vzniku výstavy se podílelo několik fotografů, hlavním autorem však je Jitka Krejčová (laureátka jedné z cen Czech Press Photo, držitelka 1. ceny Vládního výboru pro zdravotně postižené občany). Výstava je graficky zpracována Fakultou umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Návštěvníci se mohou těšit na 30 velkoformátových fotografií a také na příběhy členů, kteří překonávají nástrahy handicapu pomocí sportu.

Fotografové ke vzniku děl říkají, že zachytit sportovní výkony handbikerů, monoski lyžařů či potápěčů s handicapem je radost, obzvláště když poté vidí překvapené reakce od lidí, kteří výkony těchto sportovců na fotografiích spatří prvně.

Cílem oslav výročí organizace a putovní výstavy je přivést ke sportu více tělesně handicapovaných a tím zkvalitnit jejich život. Výstava má přiblížit široké veřejnosti sport s handicapem, motivovat je pomáhat lidem s handicapem a vést k dobročinnosti. Tvoříme společně otevřenou společnost.

Více na webových stránkách SKV Praha.

Výjezd autobusem na Praděd

Text a foto: František Šenk

Nedolal jsem nabídku Z-Group Zlín, jež vždy jednou týdně od června do srpna provozuje autobusovou linku 910 110, která jezdí na trase Hrabyně – Karlova Studánka a nabízí i výjezd na Praděd. Je určena seniorům 65+ a majitelům průkazů ZTP, v autobuse je místo až pro tři vozíky.

Pokud se rozhodnete pro tento výlet, a já doufám, že linka bude v provozu i příští rok, je potřeba objednat a zaplatit výjezd na Praděd včas elektronicky. Nezapomeňte se podívat, zda kromě míst pro cestující na vozících jsou volná místa i pro doprovod. Já jsem to štěstí neměl, tato místa byla už obsazena, tak jsem jel sám.

Štěstí jsem měl pro změnu na počasí – musím upozornit, že na vrcholku Pradědu je krásné asfaltové kolečko kolem vysílací věže, ale do výtahu na vyhlídku z věže se vozíčkáři nedostanou. Nedostanou se bez výrazné dopomoci ani do restaurace nebo na terasu s občerstvením – všude schody. A tak se musíte spoléhat na dobré počasí, kdy jsou výhledy na všechny strany úchvatné. Pokud ale prší, neschováte se a budete ty dvě hodiny čekat na odjezd zpět pod pláštěnkou či deštníkem.

V Karlově Studánce, nádherných lázních, kde je ještě hodinu čas na prohlídku, se připravte na nepříjemné kostky na chodnicích. Ale zážitků si jistě odvezete plno.

Výjezdy autobusem k vysílači na Pradědu bývají zahájeny na začátku června. Linka je v provozu vždy ve středu jednou týdně. Jízdenky je možné zakoupit online prostřednictvím e-shopu. Nové informace sledujte zde.

Horské lázně Karlova studánka

AUTOBUSEM NA PRADĚD

8:03	Hrabyně rehab. centrum	15:40	
8:25	Opava	15:20	
8:52	Výhledu nádraží	14:55	
9:30	Krasná nádražní stan. Věsný pod Prad. centrum	14:09	
9:43	Karlova Studánka dáln. parkoviště	14:04	
9:50	↓	12:50	
9:52	Karlova Studánka rehab. lázně	12:48	
9:55	Hvízda autobusové stan.	12:45	
10:25	Praděd 1991 m.n.m.	12:15	

pro 65+ ZTP
až 3 x ♿
každou STŘEDU
za 190,-
tam i zpět

Z-GROUPBUS

OOV
Ostravská organizace vozíčkářů, spolek (OOV)
Horymírova 3054/121, 700 30 Ostrava-Zábřeh, oov@seznam.cz, www.vozickari-ostava.cz

NAŠE PROJEKTY SLOUŽÍ NEJEN LIDEM S POSTIŽENÍM

VOZKA v PDF!

ALDIO
Alternativní doprava imobilních osob
Objednávejte: pondělí–pátek 8–14 hodin
na tel.: 596 786 353 nebo e-mailu:
oov@seznam.cz.

ALDIO JEDE!

VOZKA
Magazín o životě a pro život na vozku
Magazín pro vozíčkáře, lidi s postižením a seniory
Ke stažení za dobrovolný příspěvek: www.vozka.org,
www.facebook.com/magazinvozka.

BBP
Bez Bariér poradenství
Rady, informace, příklady a konzultace
Volejte: pondělí–čtvrtek 11–12 hodin na tel.: 596 914 660,
596 131 202, poradnaoov@seznam.cz, dvorvoz@seznam.cz,
bezbarieri@post.cz (posuzování dokumentace),
www.ostrava-bezbarier.cz,
www.facebook.com/poradenstvibezbaierOV.

BEZBARIÉROVÁ ŘEŠENÍ!

Poradenství, podpora a provázení pro rodiny, děti a osoby žijící se zdravotním postižením to je – RODINNÝ PRŮVODCE

„Nemusíte na to být sami...“

Potřebujete poradit v otázkách týkajících se:

- zdravotního postižení – příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky, příspěvky na kompenzační pomůcky ze zdravotního pojištění, průkazy OZP, invalidní důchody, svépřípravnost,
- navazujících služeb a volnočasových aktivit,
- uplatnění vašich práv při odvolání proti nepřiznání adekvátního stupně příspěvku na péči, průkazu OZP (TP, ZTP, ZTP/P), kompenzačních pomůcek apod.

Dále nabízíme:

- prostřednictvím knihovny nabízíme literaturu týkající se zdravotního postižení,
- zaslání aktualit týkajících se zdravotního postižení,
- umožníme vám získat nové dovednosti ke zvládnání náročné životní situace, vzájemně se sdílet a inspirovat na Tematických setkáních pečujících s odbornými lektory,
- když nevíte kudy kam, kde se nacházíte a kam se chcete dostat, pomůžeme vám pohnout se z místa pomocí technik MAPA a CESTA – vhodné pro mladé dospělé se zdravotním postižením a pečující na životní křižovatce,
- provedeme vás a podpoříme při zvládnání starostí všedního dne v životě pečujícího.

Jsme tady pro ty, kteří žijí se zdravotním postižením (tělesným, mentálním, kombinovaným, PAS nebo vzniklým následkem těžkého úrazu) a vzácným onemocněním, jejich rodiny a osoby pečující z Moravskoslezského kraje.

Můžete nás kontaktovat:

Mgr. Pavla Hodinová
774 244 256
Bc. Gabriela Máčková Čumpelíková
774 244 511
e-mailem: pruvodce@prorodiny.cz
[facebook.com/prorodiny](https://www.facebook.com/prorodiny)
www.vyzva.prorodiny.cz
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.
Středisko VÝZVA – odborné sociální
poradenství RODINNÝ PRŮVODCE
Syllabova 3039/19e,
703 86 Ostrava-Vítkovice

Vozířkáři z Olomouce si užili vlastní příměstský tábor

Zabavit klienty služby sociální rehabilitace na tři dny za sebou tak, aby se něco nového dozvěděli, naučili a vyzkoušeli, jak je v této službě potřeba? Pro sociální rehabilitaci Spolku Trend vozíčkářů Olomouc žádný problém. V druhé půlce srpna jsme tak pro klienty připravili blok různých skupinových aktivit ve víru naší krásné Olomouce, jenž jsme pojali jako takový „příměstský tábor“ s názvem Olomoucké léto se sociální rehabilitací.

Text: Kateřina Halfarová | Foto: archiv Spolku Trend vozíčkářů Olomouc

První den našeho programu jsme strávili v Pevnosti poznání, která je interaktivním muzeem popularizace vědy pro všechny věkové kategorie. Prošli jsme si zde všechny čtyři expozice a vyzkoušeli na vlastní kůži nejrůznější hry, hádanky, rébusy či fyzikální pokusy. Především jsme se ale dozvěděli spoustu informací o historii, přírodě, lidském těle a fyzikálních jevech a při našem odchodu tak vozíky či berle musely unést určitě o několik kilo těžší mozky plné nových vědomostí.

Další den byla na řadě komentovaná projížďka turistickým vláčkem po centru města. Vláček Minitrans, který brázdí každý čtvrtek v létě olomoucké ulice, byl bezbariérový, takže jsme do něj bez problému nalodili všechny naše vozíčky včetně jednoho elektrického a kochali se jízdou mezi krásnými parky, historickými ulicemi a památkami. V pravé poledne jsme si užili zastávku vláčku u orloje na Horním náměstí a parádní vyjížďku

j jsme zakončili na společném obědě v restauraci, jenž byl pro klienty další příležitostí k tomu, jak obstát v okolním světě. Vozíčkáři díky této projížďce zvládli v krátkém čase překonat vzdálenosti mezi nejkrásnějšími místy města, kterým se kvůli ne zrovna přívětivému terénu plnému kočících hlav sami spíše vyhýbají. Centrum města si tak tentokrát mohli opravdu vychutnat.

Poslední den naší akce byl pak ve znamení Botanické zahrady a Rozária – krásného venkovního prostoru patřícího k Výstavišti Flora Olomouc. Nejprve jsme se společně prošli mezi nádhernými květinovými záhony a různými dřevinami, kde jsme si mohli zopakovat znalosti z nedávného výletu našeho spolku do arboreta. Pak jsme si tu zapůjčili všechno potřebné vybavení a u připraveného ohniště jsme se pustili do opékání špekáčků. Sociální rehabilitace se v klientech nezapřela – jeden rozdělal oheň, druhý nařezal špekáčky, třetí je napichoval,

ostatní procvičovali jemnou motoriku při držení vidlic nad ohništěm a najedli se všichni.

Na závěr jsme si pak zahráli ve dvou týmech pétanque, který jsme jako správní soupeři ukončili v momentě, kdy byl stav nerozhodný. Pétanque jsme zvolili jako obdobu sportu boccia, který je určen pro lidi s handicapem. Klienti si tak mohli vyzkoušet, jaké dovednosti jsou k němu potřeba.

Akce se podle ohlasů zúčastněných velmi podařila, z čehož máme velkou radost. Přinesla našim klientům spoustu nových zkušeností a zážitků, ale současně prospěla i veřejnosti. Tím, že jsme se vydali trávit společný čas za brány areálu našeho spolku a navštívili jsme zajímavá místa ve stejný čas jako ostatní výletníci, ukázali jsme okolí, že tu jsme a že si život bez ohledu na vozík umíme užívat stejně jako všichni ostatní. Navíc je skvělé vidět a zažít, že i pro vozíčkáře má město Olomouc z turistického hlediska co nabídnout.

Trendáci na návštěvě Pevnosti poznání

Projížďka turistickým vláčkem Minitrans

Super den Helppes byl opět SUPER

V sobotu 18. 9. 2021 proběhla v motolském výcvikovém centru Helppes již devatenáctá slavnostní promoce čtyřnohých absolventů akademie Helppes. Devět nově vycvičených asistenčních psů bylo za účasti známých osobností předáno lidem s postižením, kterým psi pomocníci usnadní a zpříjemní obtížné fungování v běžném životě.

Text: Kateřina Kubičková | Foto: Jan Růžička

Akce, kterou pořadatelé příznačně nazývají Super den, se zúčastnili nejen fanoušci, sponzoři a podporovatelé organizace, ale i celá řada osob s postižením, kterým Helppes za dobu svého fungování pomohl. Během hlavního programu si převzalo devět lidí s postižením své psí anděly z rukou patronů, kteří projekt *Pomoc přichází na čtyřech tlapkách* podpořili svým benefičním vystoupením.

Příběhy klientů organizace Helppes jsou tísňivé, ale zároveň plné naděje. Jedenáctiletá Madlenka se narodila jako zdravé miminko, už jako batole milovala knihy a ještě ve školce se sama naučila číst. Šikovná byla i v kreslení, tanci a různých druzích sportu. V osmi letech se však najednou začala hůře pohybovat, přidaly se potíže s pohybem pravé ruky a zakopáváním. Diagnóza byla neúprosná – nádor v oblasti prodloužené míchy. Přestože léčbu i rehabilitace zvládá Madlenka s neuvěřitelnou trpělivostí, život se jí obrátil vzhůru nohama. Asi-

stenční labradorka Tia, kterou Madlence předala Bára Nesvadbová, jí teď bude pomáhat v běžných denních činnostech. Pomůže se svlékáním, otevře dveře či šuplík, podá věci ze země, a hlavně bude Madlence kamarádkou a průvodkyní na cestě nelehkým životem.

Na promoci vystoupila celá řada známých tváří, které patří k dlouhodobým podporovatelům organizace Helppes. Právě tyto osobnosti také předávaly vycvičené asistenční psy jejich novým páníčkům. Kromě Bary Nesvadbové k nim patří například Jakub Kohák, Adam Mišík, Marta Jandová, Marta Kubišová, Leona Šenková, Viktor Sodoma, Václav Vydra, Jan Potměšil a Jan Burian. Programem provázela osvědčená moderátorská trojice Patricie Pagáčová, Jan Čenský a Miroslav Konvalina.

Letošní rok byl o to slavnostnější, že organizace Helppes slaví významné jubileum. Helppes – Centrum výcviku psů pro

postižené, o.p.s., pomáhá již 20 let osobám s postižením zvyšovat kvalitu jejich života prostřednictvím speciálně vycvičených psů. Za dobu svého fungování dokázal vycvičit a předat téměř 300 psích pomocníků, kteří se stali partnery lidí s nejrůznějšími typy zdravotního postižení.

Více informací na [stránkách Helppesu](#) a na [Facebooku](#).

Divadlo bez pravidel uvedlo v Habrovanském zámku loutkové představení Mistr Karel Gott

Programy Divadla bez pravidel jsou postaveny na metodě aktivizace seniorů pomocí loutek, kterou členové divadla vymysleli už v roce 2014 a od té doby se jí aktivně věnují. Během studia totiž objevili veliký potenciál loutek při práci se seniory. Divadlo rozvinulo metodu, jež propojuje loutky, reminiscenci a práci s pozitivním myšlením seniorů...

red | Foto: archiv Divadla bez pravidel, Radek Urbánek

Loutky hercům umožňují navázat lepší kontakt se seniory. Senioři si loutky rádi hladí, objímají a povídají si s nimi. Loutky přinášejí radost a vytržení z každodennosti. Přícházejí před člověka vždy s charakterem a se svým osobním příběhem. Senioři pak na ně reagují a snaží se loutkám pomáhat s různými problémy. Většinou se jedná o to, že loutky zapomněly na určité důležité věci ze svého života, např. nepoznávají místa, která navštívily, nepoznávají známé české herce nebo zpěváky a mnoho dalšího.

Herci kromě loutek využívají staré předměty, dobové fotografie či audio ukázky. Senioři tak mají možnost netradičním způsobem zavzpomínat na své životy.

„Děda Josef a babička Růženka (loutky, jež hrají v představení) mají všechny důležité životní události spojené s písněmi Karla Gotta. Dá se říct, že je zpěvák provázel skoro celým životem. Jeho odchod je velice zarmoutil, avšak v jejich srdcích stále žije a jeho hudba je stále s nimi. Rádi na Mistra vzpomínají a společně si zpívají jeho písně,“ zní v úvodu představení, které se konalo na začátku října v Habrovanském zámku. Nutno dodat, že mělo velký úspěch, a proto divadlo tady určitě není naposled.

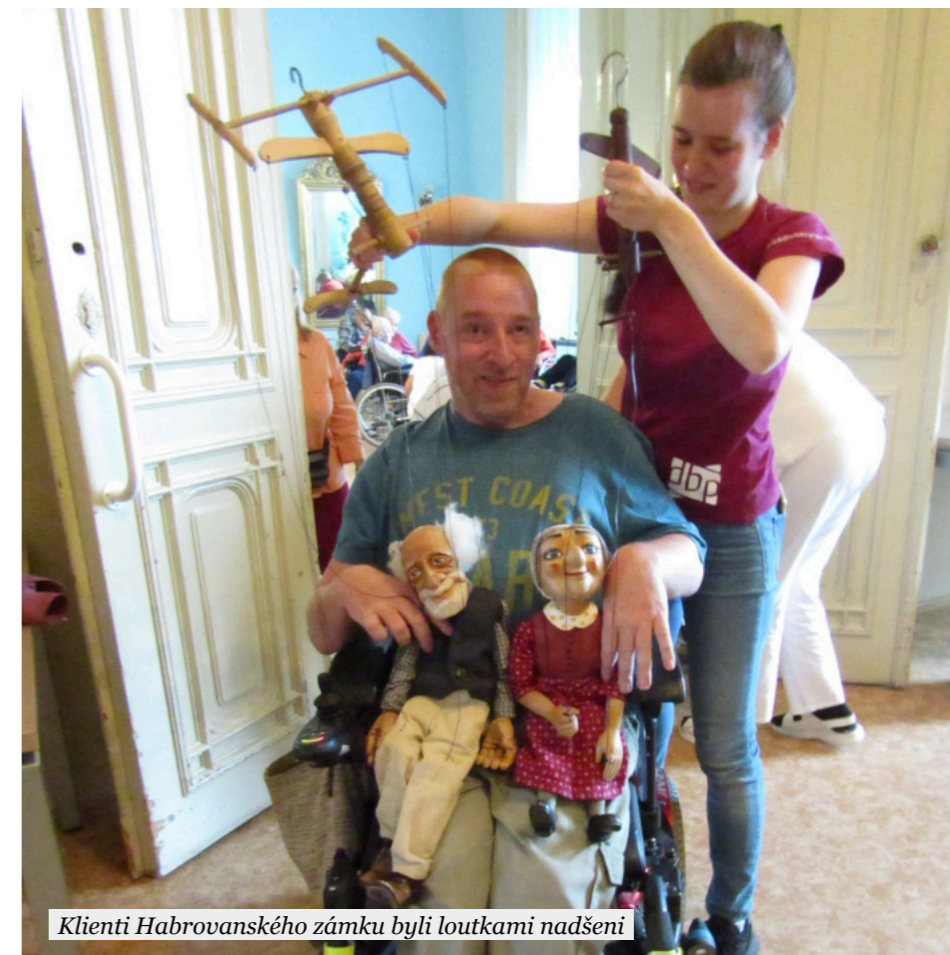
Zpěvák Karel Gott byl součástí našeho národa a mnoho lidí, a to nejen pamětníků jeho nezapomenutelných koncertů, jež má spojeno s celým životem. Jeho písně tady budou stále.

Děda Josef

Babička Růženka, nejmoudřejší členka divadla

Klienti Habrovanského zámku byli loutkami nadšeni

Naše zkušenosti a hlavně informace vám ušetří čas, nervy a možná i peníze

Obracejte se na nás:

telefonicky na bezplatné lince 800 100 250 po–st 9–13, út–čt 12–16;
e-mailem na poradna@ligavozic.cz. Internetová poradna zde.
Nebo se můžeme setkat osobně u vás doma nebo u nás v poradně na ul. Bzenecká 23, 628 00 Brno (domluva předem na 777 010 331).

Seznamte se s novinkami v legislativě pro rok 2022

Mgr. Kateřina Bulantová

Na začátku ledna 2022 vstoupí v platnost novela zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. V tomto článku vám přinášíme přehled chystaných změn.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Jaké jsou změny?

- Spoluúčast na úhradě za pomůcku je stanovena na 1000 Kč (zrušena spoluúčast 10 % z ceny pomůcky).
- Zakoupení motorového vozidla před podáním žádosti o příspěvek – pokud by cena vozidla byla nižší než vypočtená výše příspěvku, příspěvek bude poskytnut ve výši odpovídající ceně vozidla (aby nebylo třeba řešit vrácení zbývajících částí příspěvku).
- Možnost zastoupení členem domácnosti v řízení o příspěvku (dle občanského zákoníku – zákon č. 89/2012 Sb. § 49: (1) *Brání-li duševní porucha zletilému, který nemá jiného zástupce, samostatně právně jednat, může ho zastupovat jeho potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, nebo osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky.* (2) *Zástupce dá zastoupené-*

mu na vědomí, že ho bude zastupovat, a srozumitelně mu vysvětlí povahu a následky zastoupení. Odmítne-li to člověk, který má být zastoupen, zastoupení nevznikne; k odmítnutí postačí schopnost projevit přání.

- Lhůta na prokázání skutečnosti pro posouzení povinnosti vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část – 8 dnů od doručení výzvy ÚP – může být stanovena delší.

Jsou rovněž určeny nové zdravotní indikace pro nárok na zvláštní pomůcku:

- těžká demence s neschopností chůze a odkázaností na mechanický vozík, pokud byl vozík osobě předepsán příslušným lékařem a schválen revizním lékařem zdravotní pojišťovny, nebo těžká demence provázená těžkým syndromem geriatrické křehkosti a imobility prokázané geriatrickým vyšetřením – nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku určené osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí;
- autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu – nárok na příspěvek na pořízení motorového

vozidla nebo speciálního zádržného systému.

Příspěvek na mobilitu

ÚP bude zasílat pouze písemné vyrozumění o zastavení/obnovení výplaty příspěvku na mobilitu, rozhodnutí bude zasláno pouze na vyžádání.

Průkaz osoby se zdravotním postižením

Pokud je průkaz přiznán s nárokem „trvale“, neprobíhá po skončení platnosti průkazu (kartičky) nové posouzení zdravotního stavu, pouze se vystaví nový průkaz. Zdravotní stav se posuzuje pouze v případě, kdy končí platnost nároku na průkaz. ÚP 90 dní před koncem platnosti průkazu písemně informuje jeho držitele o končící platnosti průkazu.

Nově jsou stanoveny zdravotní indikace, které automaticky zakládají nárok na průkaz „trvale“.

Průkaz TP: anatomická ztráta několika prstů nohou nebo ztráta nohy v nártu a výše až po bérce včetně.

Průkaz ZTP:

- anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, exteriérový uživatel protézy;
- anatomická ztráta dolních končetin v nártách nebo v bérce;

- anatomická ztráta dolní a horní končetiny v úrovni bérce a předloktí;
- anatomická ztráta horních končetin v úrovni předloktí;
- celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let;
- kombinované postižení sluchu a zraku (hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné středně těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera 40 až 65 %, a oboustranné silné slabozrakosti, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí na lepším oku, kdy maximum je menší než 6/60 a minimum rovné nebo lepší než 3/60, nebo oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu 30–10 stupňů, i když centrální ostrost není postižena;
- oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60.

Průkaz ZTP/P:

- anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, interiérový uživatel protézy nebo odkázanost na invalidní vozík z uvedeného důvodu;
- anatomická ztráta dolních končetin v bércech nebo výše;
- anatomická ztráta horních končetin v úrovni lokte nebo výše nebo anatomická ztráta horní a dolní končetiny v úrovni paže a stehna;
- funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce a současná funkční ztráta horní končetiny;
- funkční ztráta dolních končetin se ztrátou opěrných funkcí;
- zvláště těžká porucha pohyblivosti na základě závažného postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí – funkčním celkem se rozumí hrudník, páteř, pánev, končetina;
- disproporční poruchy růstu provázené závažnými deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška nepřesahuje po ukončení růstu 120 cm;
- multiorgánové selhávání dvou a více orgánů nebo ztráta imunity spojené se zvláště těžkým postižením orientace nebo pohyblivosti;
- celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby mladší 18 let;
- neúplná (praktická) nevidomost obou očí, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí

- 1/60, 1/50 až světlocit se správnou světelnou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 stupňů kolem centrální fixace, i když centrální zraková ostrost není postižena, nebo úplná nevidomost obou očí, kterou se rozumí ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybnou světelnou projekcí;
- kombinované těžké postižení sluchu a zraku (těžká hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné těžké nedoslýchavosti až hluchoty, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera horší než 65 %, a oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60
- střední, těžká nebo hluboká

- mentální retardace nebo demence, je-li IQ nižší než 50;
- psychické postižení se ztrátou duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace – u těžkého stupně autistické poruchy s těžkou poruchou verbální a nonverbální komunikace, těžce abnormálním nebo rušivým chováním, s minimální odpovědí nebo těžce abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí;
- neurodegenerativní postižení s akinézou, mnohočetnými velmi těžkými hybnými komplikacemi a těžkými neuropsychickými projevy.

Při ostatních indikacích může být nárok na průkaz přiznán buď s omezenou platností, nebo trvale.

www.ostrava-bezbarier.cz, www.facebook.com/poradenstvibezbarierOV
poradnaoov@seznam.cz

596 914 660 (po, 10–12)
596 131 202 (st, 10–12)

S foťákem „bezbariérovou“ Ostravou

Text: Mirek Filipčík
Foto: Lucie Filipčíková

V platných právních předpisech je sice napsáno, že v bezbariérových toaletách minimálních rozměrů musí být umístěno pouze umyvátko, bohužel osoby i instituce, které za to zodpovídají, příslušnou vyhlášku č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, nebo metodiku k této vyhlášce s názvem *Bezbariérové užívání staveb* asi nečtou. Jinak by nemohlo docházet k tomu, že se do těchto kabin minimálních rozměrů instaluje obrovské zdravotní umyvadlo, které je vhodné pouze do bezbariérových koupelen.

Možná to bude mít pro některé přidanou hodnotu. Pokud se vám podaří přesednout, můžete si při vykonávání potřeby zkusit umýt hlavu...

Mapa přístupnosti Ostravy

Text: Mirek Filipčík

Webové stránky Ostravské organizace vozíčkářů [Bez bariér](#) jsou propojeny s [interaktivní mapou přístupnosti města Ostravy](#).

Velmi se tím zjednodušilo vkládání jednotlivých objektů. Ještě se vyčítávají drobné chybičky a postupně přidávají nové i dříve zmapované objekty. V mapě se postupně objeví i objekty mimo okres Ostrava. Po lepší orientaci je vhodné nastavit podkladní mapu letecký snímek ČÚZK. Webové stránky i mapa jsou k dispozici i na tabletech a tzv. chytrých telefonech.

Pokud naleznete nějakou nesrovnalost, dejte nám vědět. Pokud to bude v našich silách, pokusíme se ji napravit. Vše vzniklo ve spolupráci oddělení Geografického informačního systému Magistrátu města Ostravy, odboru Územního plánování a stavebního řádu Magistrátu města Ostravy s Ostravskou organizací vozíčkářů.

Objekty jsou mapovány dle jednotné celostátní metodiky Pražské organizace vozíčkářů, kterou podporuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Bezbariérovost ve světě

text: Mirek Filipčík
foto: Facebook

V podzimním čísle VOZKY se opět podíváme na některé „úsměvné“ případy, kdy je bezbariérové řešení tak „trochu“ postavené na hlavu, ale můžete se také podívat na jedno zajímavé řešení městského schodiště.

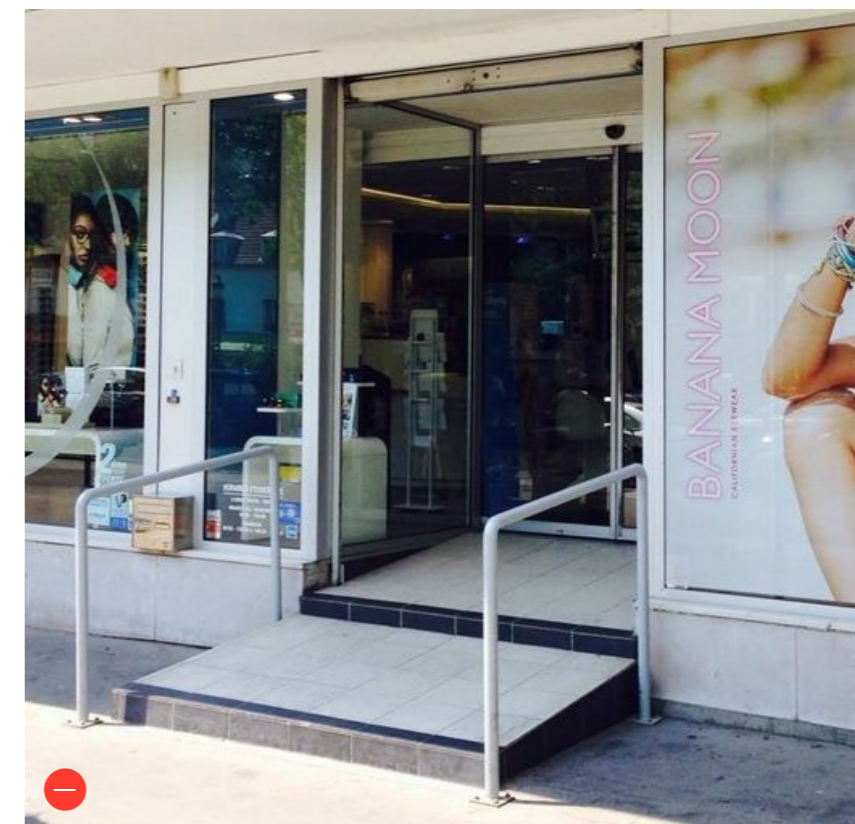
K tomu není třeba žádný komentář...

Schodiště i s rampou pro vozíčkáře. Sklon v pohodě...

Opravdu je tenhle paskvil bezbariérovým řešením?

Poradna NRZP ČR v Brně

Vy se ptáte

My odpovídáme

Konzultační hodiny: po 8.30–12, 12.30–17, út 9–12, st 8.30–12, 12.30–17, čt 9–12, pá 9–12; kontakty: 542 214 110–111, 736 751 214, poradnabrno@nrzp.cz, Skype: poradnabrno; adresa: Cejl 892/32, 602 00 Brno

Mgr. Michaela Zapletalová | Foto: Pixabay.com

Plná moc od nepohyblivého rodiče pro ošetřujícího člena rodiny

Maminka je ZTP a po nemoci dlouhodobě velmi špatně pohyblivá, nedostane se z domu. Potřebuji zařídit plnou moc pro přebírání doporučené pošty a komunikaci s bankou, kde má zřízen účet. Je nějaká služba, která přijde do bytu tento požadavek zařídit?

Tvorba plné moci se řídí podle § 441–449 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Plnou moc lze sepsat i doma. Nicméně pokud máte svou matku zastupovat na poště a v bance, je nutné, aby byl podpis vaší maminky úředně ověřen. Dále je vhodné, aby bylo v plné moci konkrétně stanoveno, k jakým úkonům vás maminka zmocňuje.

Úřední ověření podpisu se provádí podle § 15 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování, kde je v odst. 1 výslovně uvedeno:

„Vidimace a legalizace se provádí v úředních místnostech úřadu. Na jiném vhodném místě ve správním obvodu krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností, obecního úřadu a újezdního úřadu lze provést vidimaci a legalizaci jen ze závažných důvodů.“

Pojem vidimace se používá pro ověřování listin, legalizace pro ověřování podpisů. Nepříznivý zdravotní stav, který komplikuje osobní účast na úřadě, lze považovat za závažné důvody. Úřední osoby, jež mají oprávnění ověřovat podpisy, tedy mohou po dohodě přijet za vaší maminkou a v místě jejího bydliště provést úkon legalizace

podpisu na plné moci. Nicméně je potřeba, abyste si u jednotlivých orgánů oprávněných ověřovat podpisy zjistili, zda a za jakých podmínek to konkrétně u nich lze. Je také možné, že tato služba bude zpoplatněna nad rámec samotné úhrady ověření podpisu. Podle položky 5 přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, je možné, že by mohla být vaše maminka od těchto poplatků osvobozena. Ověřování podpisů provádí pracovníci CzechPointu v místě bydliště vaší maminky. Služby ověřování podpisů dále poskytují notáři, kteří jsou schopni vaší mamince za úhradu pomoci i s tvorbou samotné plné moci. Seznam notářů naleznete na stránkách [Notářské komory České republiky](#).

Příspěvek zaměstnavatele pro zaměstnance – OZP

Pracuji v chráněné dílně, kde zaměstnavatel poskytoval bezplatnou dopravu zaměstnancům – OZP. Tu náhle zrušil. Je možnost, aby čerpal, např. z ÚP nebo jiné instituce, peněžní příspěvek, a tak přispíval těmto zaměstnancům na dopravu do práce? Nebo je to čistě na jeho závažnosti? Je nějaká možnost, aby zaměstnancům – OZP bylo na dopravu do zaměstnání přispíváno? A dále: Pokud má zaměstnavatel, jenž zaměstnává OZP, smlouvu s příslušným ÚP a čerpá příspěvek na každého takového zaměstnance (částku 13 600 Kč s možností + 1 000 Kč na jednoho zaměstnance), jak s těmito prostředky musí naložit?

Protože odpovědi na oba dotazy spolu souvisí, bude vám pro přehlednost a vzájemnou návaznost odpovědi zod-

povězen nejprve druhý dotaz: Zaměstnavatel, který je uznán za zaměstnavatele na chráněném trhu práce podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, čerpá z ÚP příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle § 78a téhož zákona, a sice ve výši 75 % skutečně vynaložených nákladů na konkrétního zaměstnance s tím, že maximální částka na jednoho zaměstnance, který je OZP, je 13 600 Kč měsíčně. Pokud jsou tedy náklady na konkrétního zaměstnance 12 000 Kč, výše příspěvku poskytovaného úřadem práce činí 9 000 Kč (75 % ze skutečně vynaložených nákladů).

Pokud zaměstnavatel vynaložil na jiného zaměstnance náklady ve výši 20 000 Kč, bude mu vyplacena pouze částka 13 600 Kč (maximální výše příspěvku), protože 75 % skutečně vynaložených nákladů činí 15 000 Kč, což je částka, která maximální možnou výši příspěvku přesahuje. Do skutečně vynaložených nákladů se započítává mzda a náklady na zdravotní a sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem, případně další skutečně vynaložené náklady (viz § 78a odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti). Vzhledem ke skutečnosti, že příspěvek je vyplácen čtvrtletně, a to zpětně za předchozí kalendářní čtvrtletí, je na zaměstnavateli, jak s uvedeným příspěvkem naloží. Prokazuje to totiž zpětně na základě účetních dokladů, které potvrzují, že zaměstnavatel tyto prostředky již použil. ÚP mu tyto náklady de facto vrátí. V praxi je zaměstnavatel používá na úhradu nákladů na mzdy a zdravotní a sociální pojištění na následující čtvrtletí. K tomuto příspěvku čerpá paušální částku ve výši 1 000 Kč na zaměstnance – OZP. Podle § 78a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, je

i tato paušální částka určena na „náklady vynaložené zaměstnavatelem na zaměstnávání osob se zdravotním postižením v kalendářním čtvrtletí, za které o poskytnutí příspěvku žádá“, tj. opět zpětně. Konkrétnější určení účelu příspěvku zákon nestanovuje.

Na zaměstnance, jenž má status OZZ (osoba se zdravotním znevýhodněním), čerpá zaměstnavatel rovněž příspěvek na zaměstnávání OZP, ale pouze v maximální výši 5 000 Kč (podle § 78a odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti).

Nyní k vašemu prvnímu dotazu: Na dopravu zaměstnanců se zdravotním postižením zaměstnavatel může čerpat příspěvek od ÚP. Náklady na dopravu lze totiž zahrnout mezi skutečně vynaložené náklady na každého jednoho zaměstnance, který je OZP, a to v rámci příspěvku na zaměstnávání OZP (viz váš první dotaz).

Pokud zaměstnavatel náklady na dopravu u daného zaměstnance uplatní, získá z příspěvku na zaměstnávání OZP více peněz jedině v případě, že mu byl poskytnut příspěvek nižší než 13 600 Kč, a to pouze do této maximální výše. To znamená, že pokud dostal zaměstnavatel na daného zaměstnance příspěvek 13 600 Kč bez uplatnění dopravy, dostane stejnou částku, i kdyby dopravu uplatňoval.

Další možnost čerpání příspěvku na dopravu zaměstnanců – OZP představuje tzv. příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním OZP, a to podle § 76 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a § 8 vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti. Tento příspěvek ale není nárokový, takže i když zaměstnavatel splní zákonem stanovené podmínky pro přiznání tohoto příspěvku, může se stát, že mu nebude přiznán.

Na zaměstnance, který má status OZZ, tento příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením nelze uplatnit.

Příspěvek na péči

Jak je to s péčí o babičku, která s námi bydlí v domě. Na babičku pobírá příspěvek na péči (PnP) ve 3. stupni má sestra, která s námi nebydlí. Příspěvek si nechává celý, ale od nás vyžaduje, abychom se o babičku starali v její nepřítomnosti. Za babičkou jezdí nepravidelně, a to pouze na 1–2 hodiny. Zařizuje jí pouze lékaře, ale s péčí o babičku se dělíme všichni.

Už se nám několikrát stalo, že nám odmítla pomoci, když babička spadla. Nedochozí z její strany o pochybení a zneužití dávky?

Jaké jsou její povinnosti, když pobírá PnP?

Nárok na příspěvek má osoba, jež z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby. Příjemcem příspěvku je vaše babička, která by přiznanou částku měla následně použít na poskytovanou péči. V případě, že jako hlavní pečující osoba byla na ÚP nahlášena vaše sestra (jakožto osoba blízká), měla by se o babičku starat převážně ona. Případně by měla zajistit péči jinou osobou. Ve 3. stupni se jedná o nevládní 7–8 základních životních potřeb, z čehož plyne, že babička již vyžaduje intenzivnější péči o svou osobu.

Pokud na vaší straně vznikají pochybnosti o poskytování péči, je třeba tuto skutečnost nahlásit na místně příslušný ÚP, kde bylo o příspěvek žádáno. Dále je možné se se sestrou dohodnout na uvedení dalších pečujících osob. Tyto je třeba na ÚP nahlásit a následně se také dohodnout na rozdělení PnP správným poměrem mezi pečující osoby. Nicméně je na vůli a rozhodnutí babičky, komu příspěvek poskytne.

Dále vás chci upozornit na skutečnost, že pokud nahlásíte ÚP, že dochází k pochybení v péči ze strany pečující osoby, dojde k prozkoumání této situace pracovníky úřadu a novému sociálnímu setření. Může také dojít k přehodnocení nároku na PnP z moci úřední.

Průkaz ZTP

Na začátku dubna mi byl přiznán průkaz ZTP. Dosud jsem ho ale nedostal. Jak dlouho trvá jeho zhotovení?

K čemu vlastně slouží průkaz ZTP? Jaké jsou jeho výhody?

Pokud jste obdržela rozhodnutí od ÚP, v němž je uvedeno, že vám byl přiznán průkaz ZTP, je třeba se následně osobně dostavit na kontaktní pracoviště ÚP, které rozhodnutí o jeho přiznání vydalo. S sebou budete potřebovat občanský průkaz a jednu průkazovou fotografii o rozměrech 3,5 x 4,5 cm, jež odpovídá vaší současné podobě. Při vyřizování průkazu bude třeba, abyste podepsala podklady pro výrobu průkazu. Tento podpis bude později uveden na průkazce jako podpis držitele.

Po těchto úkonech odesílá ÚP požadavek na výrobu průkazu. Jeho zhotovení trvá přibližně dva týdny. Pak vás ÚP vyzve, abyste si průkaz vyzvedla, a to buď písemně, telefonicky nebo e-mailem.

Vyzvednout průkaz za vás může i pověřená osoba na základě plné moci. Převzetí průkazu je spojeno s úhradou správního poplatku ve výši 30 Kč. Jeho převzetí stvrzuje přímo žadatel nebo jeho zástupce podpisem do protokolu, jehož jedno vyhotovení následně obdrží.

V případě, že jste již výše uvedený postup absolvovala a dosud jste průkaz neobdržela, kontaktujte příslušný ÚP.

Osoba, která je držitelem průkazu ZTP, má nárok na:

- vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky;
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitosti se nepovažuje nákup v obchodech, obstarávání placených služeb nebo ošet-

ření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních;

- bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvaji, trolejbusy, autobusy, metrem);
- slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

Dále je možné si na ÚP podat žádost o **příspěvek na mobilitu**, který měsíčně činí 550 Kč. Příspěvek na mobilitu je opakující se nároková dávka, která je určena osobě starší 1 roku,

- která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P podle pravidel od 1. 1. 2014;
- která se opakovaně v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována;
- které nejsou poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče;

Z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby uvedené v předchozím odstavci. Nárok na výplatu nenáleží za kalendářní měsíc, jestliže je oprávněné osobě po celý tento měsíc poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

Příspěvek na mobilitu se vyplácí zpětně, to znamená do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který náleží. Na žádost příjemce může být příspěvek vyplácen jednou splátkou vždy za tři kalendářní měsíce.

Dále lze získat **parkovací průkaz pro invalidy**, a to na OÚ obce s rozšířenou působností, konkrétně na jeho sociálním odboru. Parkovací průkazy pro osoby se zdravotním postižením se na výše uvedeném úřadě vydávají na počkání. Nutná je osobní účast držitele průkazu ZTP alespoň v autě u úřadu. Musí s sebou mít občanský průkaz, průkaz ZTP a jednu fotografii o rozměrech 3,5 x 4,5 cm, která odpovídá současné podobě. Platnost parkovacího průkazu musí vždy korespondovat s datem platnosti průkazu ZTP nebo ZTP/P.

Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením opravňuje svého držitele k některým výhodám v rámci pozemních komunikací. Jedná se především o parkování na místech vyhrazených pro invalidy. Jde o parkovací místa opatřená příslušným piktogramem, která známe téměř ze všech tuzemských parkovišť. Možnost par-

kovat na místech pro invalidy platí ve všech zemích Evropské unie. Dále sem patří možnost vjet autem do ulice se zákazem stání a stát v ní po dobu nezbytně nutnou, tj. např. k vyložení věcí. Vozidlo však zároveň nesmí představovat překážku provozu. To samé platí i pro zákaz stání s tabulkou *Dopravní obsluha vjezd povolen* nebo *Mimo zásobování*.

Podle zákona o pozemních komunikacích je držitel průkazu ZTP nebo ZTP/P při cestování po dálnici či rychlostní silnici osvobozen od povinnosti kupovat dálniční známku. Tato výhoda ovšem platí pouze v případě, že je ve vozidle na zpoplatněných komu-

nikacích držitel průkazu přítomen a že je provozovatelem vozidla, popř. osoba jemu blízká.

Osvobození od povinnosti nákupu dálniční známky platí pouze v rámci ČR. Na cestování po zpoplatněných komunikacích v zahraničí se tato výhoda nevztahuje.

Druhy opatrovnickví

Jsem opatrovník dospělého syna. Je nějaký rozdíl mezi mnou a mezi opatrovníkem, který je postiženému člověku přidělen státem? Pokud by DOZP, kde je syn umístěn, se mnou rozvázalo

smlouvu, mohou mi syna vrátit domů? Jak by to bylo u člověka, jemuž je opatrovník přidělen státem? Tomu by ho asi dát nemohli...

V občanském zákoníku, konkrétně v paragrafech 465 a 466 je uvedeno: „Soud jmenuje opatrovníka k člověku, je-li to potřeba k ochraně jeho zájmů, nebo vyžaduje-li to veřejný zájem.“ A dále: „K povinnostem opatrovníka náleží udržovat s opatrovancem vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení, projevovat o opatrovance skutečný zájem, jakož i dbát o jeho zdravotní stav a starat se o naplnění opatrovancových práv a chránit jeho zájmy.“

Tyto požadavky jsou kladeny jak na veřejného opatrovníka, tak opatrovníka z řad příbuzných. V případě, že bude určen veřejný opatrovník vašeho syna a dojde k situaci, že bude se synem ukončena smlouva v daném zařízení, veřejný opatrovník bude aktivně hledat opatrovanci jiné vhodné zařízení, do kterého bude následně umístěn. Je možné, že po dobu, než dojde k umístění do nového zařízení, bude umístěn do pobytové sociální služby jiného druhu (nemocničního zařízení, azylového domu, noclehárny apod. – typ zařízení se volí podle vhodnosti pro konkrétního klienta). Záleží na konkrétních požadavcích a poskytnutí pomoci v nezvládnání základních životních potřeb u dané osoby.

V případě, že jste opatrovníkem syna vy a odmítáte jeho umístění doma, je na vás, abyste vyvíjela aktivitu, která povede k zajištění pobytové služby pro syna. Nejsou nám známy možnosti v místě vašeho bydliště. Z tohoto důvodu vám doporučuji kontaktovat sociální odbor městské části. Tam by vám měli pomoci se v celé problematice lépe zorientovat.

Příspěvek na živobytí

V případě, že zůstanu v nemocnici celý (příští) měsíc, vyplatí mi příspěvek na živobytí? Pokud by mě vzali do „důchodáku“, neměl bych první měsíc žádné peníze. Doslechl jsem se, že si vezmou příspěvek celý. Tak nevím, zdali není lepší zůstat v nemocnici...

K prvnímu dotazu: Pokud je příjemce příspěvku na živobytí po celý kalendářní měsíc v nemocnici, bude mu tento příspěvek vyplacen ve výši existenčního minima.

K vašemu druhému dotazu: Pokud byste byl jako příjemce příspěvku na živobytí přijat do domova pro seniory, budete mít nárok také na doplatek na bydlení, ze kterého bude hrazena část nákladů na váš pobyt. Zbytek vydají

bude hrazen právě z příspěvku na živobytí. Z něho vám zůstane k dispozici finanční obnos ve výši 15 % vyplacené částky příspěvku, zbývající finanční prostředky z příspěvku na živobytí půjdou na náklady vašeho pobytu a služeb v domově pro seniory.

Podpůrčí doba

Jsem osoba invalidní ve III. stupni invalidity. Jsem zaměstnána, ale od počátku letošního roku (4. 1. 2021) jsem byla v pracovní neschopnosti a pobírala jsem dávky nemocenského pojištění. Pracovní neschopnost jsem ukončila 20. 5. 2021 a až teď jsem se dozvěděla, že mi podpůrčí doba skončila již po 70 dnech, tj. koncem března 2021, a to právě z důvodu, že jsem invalidní osoba ve III. stupni. Oznámení o skončení podpůrčí doby jsem neobdržela a neobdržel ho ani můj zaměstnavatel a lékař, který pracovní neschopnost vystavil.

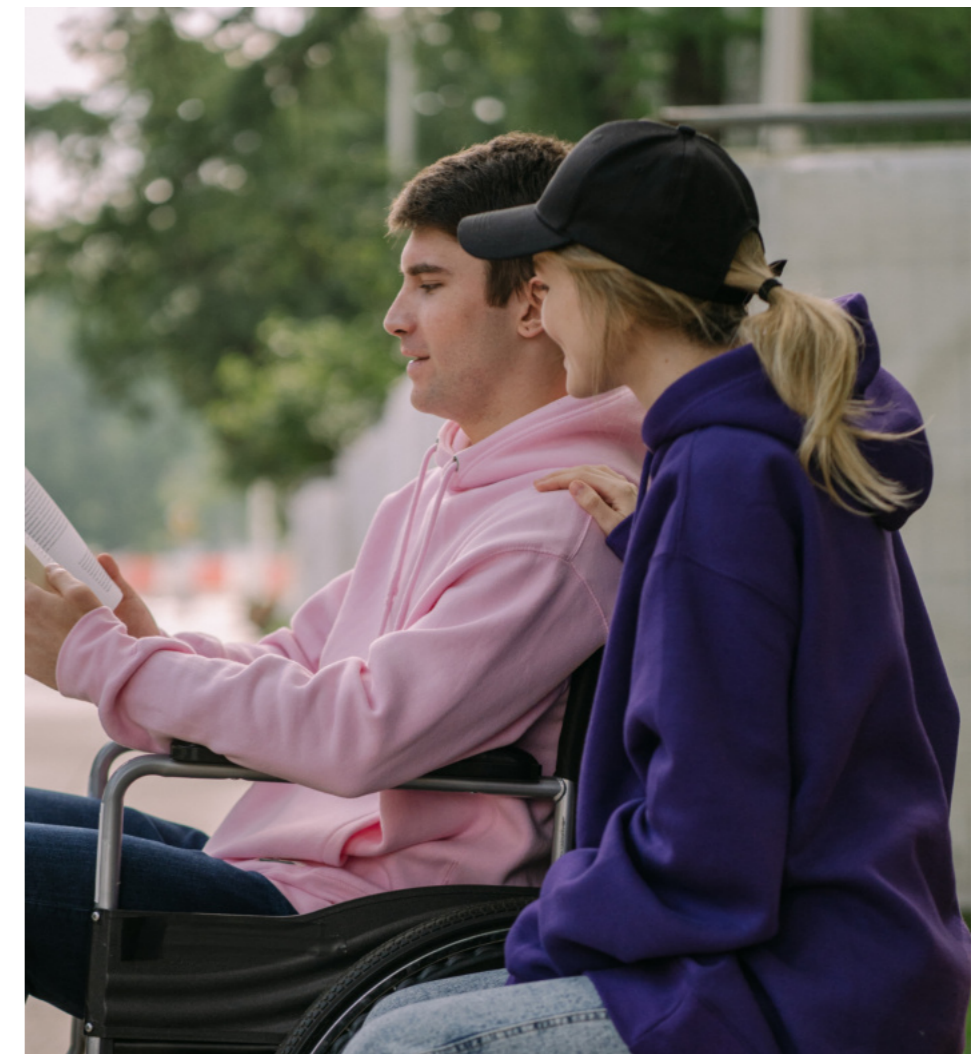
Má smysl v mém případě žádat zpětně o prodloužení podpůrčí doby? (Pracovní neschopnost mi nebyla vystavena na diagnózu,

na kterou mi byl přiznán invalidní důchod. Ale určitou souvislost obě diagnózy asi mezi sebou mají.) Může být mé žádosti vyhověno?

U invalidních důchodců III. stupně není možné žádat o prodloužení podpůrčí doby. U jiných stupňů invalidních důchodů je o to možné žádat po skončení podpůrčí doby, ale ne po ukončení pracovní neschopnosti.

Poživatelé invalidního důchodu III. stupně mohou v případě pracovní neschopnosti čerpat prvních 14 dní nemoci náhradu mzdy od zaměstnavatele a poté maximálně 70 dní nemocenských dávek vyplácených ČSSZ. To platí každý rok, a proto je třeba si tuto dobu hlídat. Pokud v jednom kalendářním roce budete opakovaně v pracovní neschopnosti, náhrada mzdy od zaměstnavatele je vyplácena vždy. Ale v případě, že je pracovní neschopnost delší než 14 dní, je možné čerpat pouze tu část 70denní podpůrčí doby výplaty nemocenských dávek od ČSSZ, která v daném roce nebyla vyčerpána. Pracovní neschopnosti se v daném roce sčítají.

Podrobnější informace najdete na stránkách [Ligy vozíčkářů](http://vozka.org). ♦

Přečtěte si publikaci Průvodce regulatorními pravidly v oblasti elektrických vozíků

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

ÚŘAD PRO TECHNICKOU
NORMALIZACI, METROLOGII
A STÁTNI ZKUŠEBNICTVÍ

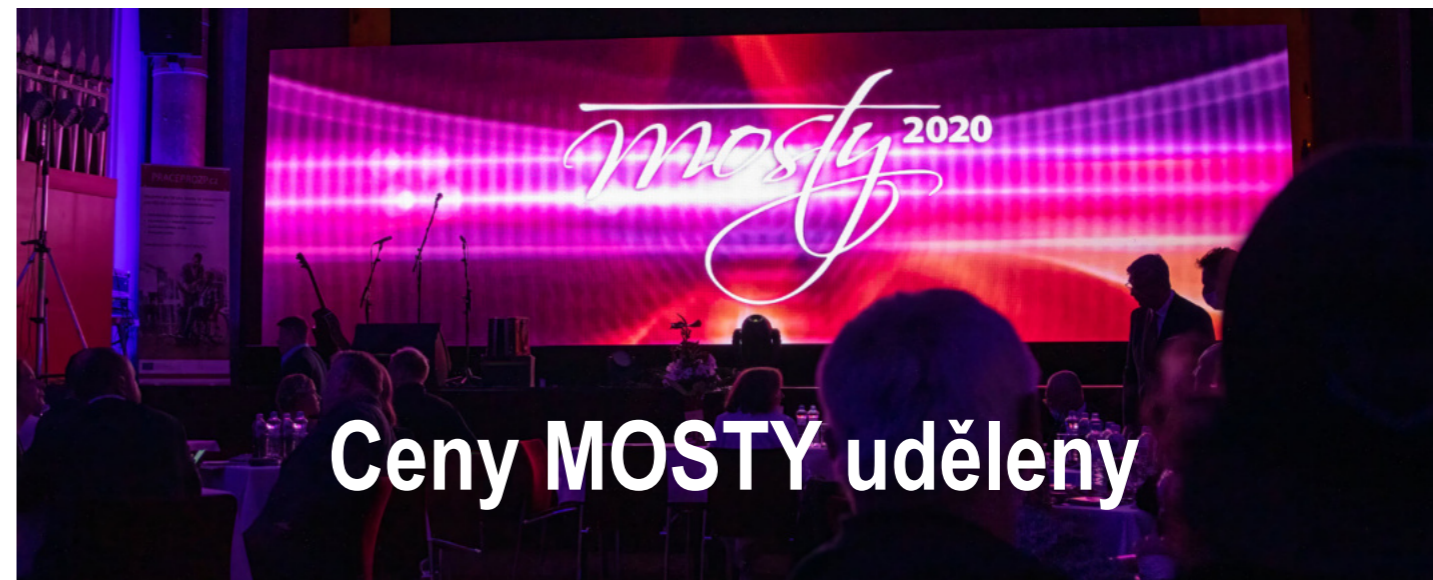
Publikace vznikla ve spolupráci Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu, Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, České obchodní inspekce, Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ministerstva dopravy.

„Na našem trhu je v současné době velké množství elektrických vozíků a není jednoduché se zorientovat v množství technických parametrů a správně si vybrat. Právě proto vznikl tento manuál, který chce co možná nejsrozumitelněji popsat stávající legislativu v oblasti elektrických vozíků. Chceme tak lidem s omezenou hybností usnadnit výběr a ochránit je před nepoctivými a klamavými praktikami,“ uvedl předseda NRZP ČR Mgr. Václav Krása.

Manuál je členěn do dvou částí, v první najdete informace pro uživatele, druhá část je věnována spíše výrobcům a dovozcům elektrických vozíků nebo prodejcům při jejich distribuci.

Součástí manuálu je i část se specifikací právních předpisů týkajících se elektrických vozíků nebo příloha s parametry použití těchto vozíků.

„Věříme, že publikace se stane praktickým pomocníkem a průvodcem pro ty, kteří jsou postaveni před úkol zorientovat se v tíživé životní situaci. Publikaci v elektronické podobě najdete na [webu NRZP ČR](http://webu.NRZP.CZ). Publikace vyjde v listinné podobě a budeme ji distribuovat na všechny naše pracoviště v republice, kde si ji budou moci zájemci vyzvednout. Dále ji pošleme všem členským a přidruženým organizacím,“ vysvětlil Václav Krása.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (NRZP ČR) ocenění udělila již poosmnácté. Předání cen se tentokrát konalo v Ostravě 21. září 2021 v Domě kultury města Ostravy.

red | Foto: archiv NRZP ČR (Facebook)

Ceny MOSTY za rok 2020 byly uděleny ve čtyřech kategoriích: Vítězem I. kategorie – instituce veřejné správy – se stal **Moravskoslezský kraj**. Cenu převzali z rukou bývalé první dámy a velvyslankyně ČR na Slovensku Livia Klausové hejtmán Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák a jeho náměstek Jiří Navrátil.

Vítězem II. kategorie – nestátní subjekt – se stala společnost **Transkript online**. Cenu převzal zástupce společnosti z rukou hejtmána Zlínského kraje Radima Holíše.

Vítězem III. kategorie – osobnost hnutí osob se zdravotním postižením – se stal **Jiří Vencl**. Cenu předal Jiří Svoboda, generální ředitel Správy železnic.

Zvláštní cenu ve IV. kategorii převzala z rukou poslance Poslanecké sněmovny PČR Patrika Nachera Eva Machová za zesnulého **Josefa Cerhu**.

Vůbec poprvé byla v letošním roce předána také mimořádná cena, kterou Národní rada osob se zdravotním postižením udělila **Ministerstvu dopravy**. Za přínos a vynikající spolupráci cenu z rukou handicapovaného závodníka rallye Dakar Alberta Llovery převzal místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy Karel Havlíček.

Zleva Livia Klausová, Jiří Navrátil a Ivo Vondrák

O skvělém hudebním zážitku se postaral Jarek Nohavica

ČTENÁŘSKÁ INZERCE

Soukromou inzerci vám můžeme vložit také na web VOZKY www.vozka.org.
Kontaktujte redakci: dzido.petr@vozka.org.

PRODEJ

Prodám Opel Combo pro převoz vozíčkáře. Vozidlo je vybaveno homologovanou rampou – plošinou (včetně kotvicího systému i bezpečnostního pásu) pro převoz vozíčkáře přímo na ortopedickém vozíku. Stav nového vozu – nutno vidět. Najeto 17 200 km, rok výroby 2016, nehavarováno, první majitel. Při převozu vozíčkáře je obsazenost 3 + 1 vozíčkář, jinak pět míst. Motor 1.4 benzín (atmosférický čtyřválec, plné EURO 6), převodovka manuální pětirychlostní, klimatizace, ABS, ASR, asistent rozjezdu do kopce, servo, centrální alarm, palubní počítač, automatické svícení, airbagy, autorádio atd., dvakrát boční šoupačky, zatmavená zadní okna s homologací, letní + zimní pneu. Koupí je možno financovat příspěvkem na zvláštní kompenzační pomůcku od ÚP. Cena 379 000 Kč. Tel.: 792 385 109, e-mail: invalidus@volny.cz.

Prodám VW Transporter. Rok výroby 2004, najeto 121 000 km, plošina v bočních dveřích, přední sedadla otočná dozadu, ruční ovládání. Tel.: 728 208 770 (Opava), kavlud@centrum.cz.

Prodám Citroen Berlingo 14I kombi verzi GJKFWC. Červená barva, rok výroby 2008, technická kontrola provedena 7. 8. 2020. Najeto 29 500 km, bez závad, vozidlo je garážované. Vhodné pro vozíčkáře – v zavazadlovém prostoru je el. jeřábek i na vozík elektrický, sedadlo pro spolujezdcu je otočné a výsuvné.

Na boku dveří je nasazovací jeřábek na přemístění osoby s postižením. Čtyři rezervní letní kola, střešní nosiče, el. okna, centrální, nová baterie.

Prodám elektrický vozík Grove. Zachovalý, zánovní baterie, nabíječka. Naklápací sedačka, opěradlo, naklápací podnožky, ovládání na pravou ruku. Vozík je přizpůsoben na zvedání jeřábem v autě. Cena auta i vozíku dohodou.

Volejte na tel.: 603 571 173.

Prodáme sedačku s elektrickým pohonem pro převoz postižených osob. Nepoškozená. Cena dohodou. Tel.: 704 372 655.

KOUPĚ, DARY

Koupím bazénový zvedák. Volejte na tel.: 603 480 168 (Kopřivnice).

Magazín VOZKA
4x ročně, 60 stran,
dobrovolný poplatek,
ke stažení na www.vozka.org

CZEPA půjčuje svým členům automobily s ručním ovládáním

Službu zapůjčení auta mohou využít vozíčkáři, jejichž auto je v opravě, v přestavbě nebo ho momentálně nemají k dispozici a potřebují zůstat mobilní. Služba slouží i vozíčkářům, kteří si chtějí vyzkoušet, zda vůbec zvládnou ruční řízení.

Před zapůjčením se kontroluje zápis příslušných kódů v řídicím průkazu.

Vozíčkáři mají k dispozici dva automobily stejného typu s rozdílnou úpravou – řízením pro paraplegiky a řízením pro tetraplegiky. Jde o vozy ŠKODA Octavia Combi (r. v. 2018, 1,5 TSI, 110 kW, DSG, benzín), jejichž součástí je např. automatická převodovka, adaptivní tempomat, bezklíčové odemykání, zamykání a startování, elektronicky nastavitelné sedadlo řidiče, parkovací senzory atd.

Ruční řízení pro paraplegiky: Guidosimplex od firmy IROA – HDC, s. r. o., mechanická brzda a elektronický plyn na pravé straně (jedna páka) a aretace brzd.

Ruční řízení pro tetraplegiky: Guidosimplex od firmy IROA – HDC, s. r. o., mechanická brzda a elektronický plyn na pravé straně (jedna páka), nástavec na odjištění řídicí páky, aretace brzd, pro úchop volantu koule nebo trojzubec, přemostění blinkrů, čtyřbodový pás na sedadle řidiče.

Cena půjčovacího se skládá ze tří složek: jednorázový nevratný poplatek 300 Kč včetně DPH, denní poplatky (první tři týdny 100 Kč/den včetně DPH, čtvrtý a pátý týden 150 Kč/den včetně DPH, šestý týden 200 Kč/den včetně DPH) a poplatku za každý ujetý kilometr 1,20 Kč včetně DPH.

Dále se vybírá vratná záloha 5500 Kč, 500 Kč z této částky je zálohou na čistotu interiéru a karoserie vozu.

Automobil je půjčován na dobu maximálně šesti týdnů. Více informací a kontakty naleznete zde.

COUNTRY VEČER aneb Posezení s písničkou

Pátek 15. října 2021 v 19 hodin

Obecní dům Dolní Bojanovice
Vstupné dobrovolné

Dopolední posezení a hudební recitál v areálu Oázy

Sobota 16. října 2021 od 10 hodin

Oáza Hodonín
středisko speciálních služeb z. s.
Rybářská 34, 695 01 Hodonín
www.oazahodonin.eu

21. Slováký humanitární ples

Sobota 16. října od 19 hodin
Obecní dům Dolní Bojanovice
Vstupné: 200 Kč

Informace: Oáza Hodonín –
tel.: 518 35 28 77
přihlášky do 8. října

Vlastní výroba a vývoj

PROFESIONÁLNÍ ÚPRAVY VOZIDEL OD VÝROBCE

vývoj | výroba | montáž | servis

ELEKTRICKÝ POHON INVALIDNÍHO VOZÍKU **HURT-e**

NOVINKA

Balíčky na přání:

Kvadrú ovládnání

Víceúčelová brašna

Barva na přání

Košík na řídítka

Hydraulická brzda

Levostranný plyn

Přídavná baterie

Jedna brzdová páčka

WWW.RUCNIOVLADANI.CZ

WWW.HURT-e.CZ

HURT s. r. o.

Bambousek 664

281 26 Týnec nad Labem

Česká republika

Tel.: +420 321 781 363 / +420 723 272 401

E-mail: info@rucniovladani.cz / info@hurt-e.cz

www.facebook.com/rucniovladani

Poradce pro Moravskoslezský kraj - tel. +420 724 314 876

Poradce pro Zlínský a Olomoucký kraj - tel. +420 736 617 416